

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร
ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

ศรีสกุล พวงทองทิพย์

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2552
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

FACTORS AFFECTING THE NUMBER OF UNITED KINGDOM
TOURISTS IN THAILAND

SRISAKUN PUANGTONGTIP

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ECONOMICS

2009

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร
ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน นางสาวศรีสกุล พวงทองทิพย์

คณะ เศรษฐศาสตร์

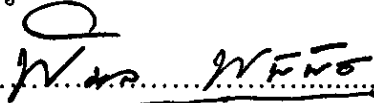
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สุกัญญา ตันธนวัฒน์ ประธานกรรมการ

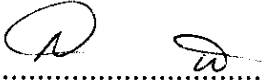
รองศาสตราจารย์อัมรินทร์พงษ์ นัทราคม

รองศาสตราจารย์อดิ ไทยานันท์

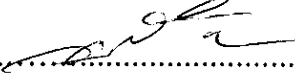
มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

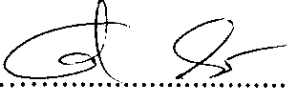

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุทธิพิช)

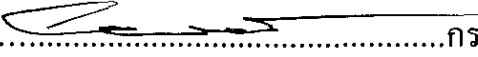
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุธี นัทราคม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุกัญญา ตันธนวัฒน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อัมรินทร์พงษ์ นัทราคม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อดิ ไทยานันท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ไกรสร คีอประโคน)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร
ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน นางสาวศรีสกุล พวงทองทิพย์

ชื่อปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2552

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์สุกัญญา ดันชนวัฒน์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์อัมรินทร์ พงศ์ นัฏราคม
3. รองศาสตราจารย์อดิ ไทยานันท์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) แบบอนุกรมเวลา (time-series data) ระหว่างปี พ.ศ. 2534-2550 ด้วยสมการถดถอยเชิงซ้อน (multiple regression) และประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square Method--OLS)

ผลการศึกษาพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาทต่อเงินปอนด์ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศสหราชอาณาจักร ตัวแปรหุ่น ได้แก่ เหตุการณ์ธรรมชาติ (สึนามิ) การระบาดของโรคไข้หวัดนก การปฏิรูปการปกครองเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นจำนวนประชากรของประเทศสหราชอาณาจักร ที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ABSTRACT

Thesis Title Factors Affecting the Number of United Kingdom

Tourists in Thailand

Student's Name Miss Srisakun Puangtongtip

Degree Sought Master of Economics

Academic Year 2009

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Sukanya Tantanawat Chairperson
2. Assoc. Prof. Asambhinabong Shatragom
3. Assoc. Prof. Ati Thaiyanan

This thesis investigates various factors affecting the number of tourists from the United Kingdom (UK) visiting the Kingdom of Thailand (Thailand). To this end, relevant secondary time series data from the period between 1991 and 2007 were analyzed using multiple regression equation and the ordinary least squares (OLS) method.

Findings are as follows:

The researcher determined that the number of UK tourists visiting Thailand was directly correlated at a statistically significant level with the variables of the number of UK visitors at the same period in the previous year, the baht-pound exchange rate, the gross domestic product (GDP) of the UK, as well as the dummy variables of the affects of the tsunami, bird flu,

governmental reform and unrest in the three southern provinces. This finding was congruent with the set hypothesis posited for this investigation.

However, the researcher also found that the variable of the UK population was not correlated with the number of UK tourists visiting Thailand. This finding was incongruent with the set hypothesis postulated for this inquiry.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ สุกัญญา ตันชนวัฒน์ ประธานที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำที่มีคุณค่า และชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ตลอดจนการชี้แนะข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการศึกษาครั้งนี้ให้ถูกต้องยิ่งขึ้น รวมทั้งติดตามความคืบหน้าของการทำวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาโดยตลอด นอกจากนี้ ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์อัมภินพวงศ์ นิตราคม รองศาสตราจารย์ดี ไทยานันท์ กรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุณี นิตราคม และรองศาสตราจารย์ไกรสร คือประโคน ที่ชี้แนะข้อบกพร่องและให้แนวทางการศึกษาที่มีประโยชน์ เพื่อทำการแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และทุกคนในครอบครัวที่เป็นกำลังใจสำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วง และเป็นผู้อุปถัมภ์โอกาสแห่งความสำเร็จในครั้งนี้ ขอขอบคุณ คุณวรรณ เรืองสุรี และคุณณิชชาภัสส์ เขยประเสริฐ ที่คอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำเป็นอย่างดี รวมทั้งเพื่อน ๆ ที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือตลอดมา

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง เจ้าหน้าที่ห้องสมุดของธนาคารแห่งประเทศไทย และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพ

ศรีสกุล พวงทองทิพย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(5)
กิตติกรรมประกาศ.....	(7)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพประกอบ.....	(11)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
วิธีการวิจัย	9
สมมติฐานของการวิจัย	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 แนวคิดทางทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดทางทฤษฎี.....	13
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	24
3 นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย	40
ความเป็นมาของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย	40
สถานการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ	41
สถานการณ์การท่องเที่ยวของตลาดนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร	43
โครงสร้างของตลาดนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามา ประเทศไทย.....	48

บทที่	หน้า
มุมมองของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่มีต่อประเทศไทย.....	53
นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย.....	54
4 ผลการวิจัย	57
วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ผลการวิจัย	58
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	62
สรุปผลการวิจัย.....	62
ข้อเสนอแนะ.....	64
ภาคผนวก	
ก ผลการวิจัย	66
ข ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ	69
ค กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	72
พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522	73
พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535	74
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540	75
พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542	76
นโยบายการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวในภาพรวม	76
กรอบนโยบายของคณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2550-2554	77
ง ข้อมูลทั่วไปของประเทศไทย.....	79
ข้อมูลทั่วไปของประเทศไทย.....	80
บรรณานุกรม	83
ประวัติผู้เขียน	86

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 สถิติของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยและรายได้จากการท่องเที่ยว ระหว่างปี พ.ศ. 2543-2550.....	2
2 เปรียบเทียบรายได้จากการท่องเที่ยวและการส่งออกสินค้าอื่น ๆ ที่สำคัญของประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2548-2550.....	4
3 คุณภาพการท่องเที่ยวของประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2534-2550.....	5
4 จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาคต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2550.....	7
5 จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวแบ่งตามประเทศในภูมิภาคยุโรป ในปี พ.ศ. 2550.....	8
6 ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2549-2550	49
7 พฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2549-2550.....	50
8 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย.....	67
9 การทดสอบปัญหา Autocorrelation	68
10 ตัวแปรที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย	70

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 เส้นอุปสงค์ต่อราคา.....	15
2 อุปสงค์ต่อรายได้ กรณีสินค้าปกติ (normal goods).....	16
3 อุปสงค์ต่อรายได้ กรณีสินค้าด้อยคุณภาพ (inferior goods)	17
4 เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น.....	19
5 อุปสงค์การท่องเที่ยวต่อการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว.....	22
6 สัดส่วนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่ เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตาม ประเภทการใช้จ่าย	53

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากได้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญกับระบบเศรษฐกิจของประเทศไม่แตกต่างไปจากอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยสาเหตุหลักเกิดจากประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีความต้องการพักผ่อนมากขึ้น เนื่องจากความเครียดจากการทำงานและชีวิตที่เร่งรีบในสังคมเมือง ประกอบกับการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว ทำให้การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ สามารถทำได้ง่ายขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวภายในประเทศหรือการท่องเที่ยวในต่างประเทศ นอกจากนี้แล้วอิทธิพลจากการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของภาครัฐและเอกชนของแต่ละประเทศมีความหลากหลายและเป็นรูปธรรมมากขึ้น จึงมีอิทธิพลจูงใจให้นักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศของตนมากกว่าเดิม ไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาทางสถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุ (ในรูปแบบของโฆษณาหรือสารคดีท่องเที่ยว) การโฆษณาทางสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น

สำหรับในกรณีของประเทศไทยการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากประเทศไทยอุดมไปด้วยทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สวยงาม ทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ทะเลภูเขา น้ำตก และแหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ ประเพณี และวัฒนธรรม เป็นต้น ตลอดจนความเป็นมิตรไมตรีของชาวไทย รวมทั้งการติดต่อสื่อสารและการเดินทางที่สะดวก สบาย นอกจากนี้ รัฐบาลโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ยังมีบทบาทสำคัญ

ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ผ่านสื่อไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่จะทำให้ให้นักท่องเที่ยวมีความต้องการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วทั้งในด้านจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยว โดยในปี พ.ศ. 2503 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยจำนวน 81,340 คน ทำรายได้ให้แก่ประเทศประมาณ 196 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2542, หน้า 97) และในปี พ.ศ. 2550 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 14,464,228 คน และทำรายได้ให้แก่ประเทศสูงถึง 547,781.81 ล้านบาท (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

สถิติของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยและรายได้จากการท่องเที่ยว ระหว่างปี พ.ศ. 2543-2550

ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	อัตราการขยายตัว (ร้อยละต่อปี)	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	อัตราการขยายตัว (ร้อยละต่อปี)
2534	5,086,899	-4.00	110,004	-0.51
2535	5,136,443	0.97	123,135	11.94
2536	5,760,533	12.15	127,802	3.79
2537	6,166,496	7.05	145,211	13.62
2538	6,951,566	12.73	190,765	31.37
2539	7,192,145	3.46	219,364	14.99
2540	7,211,345	0.27	220,755	0.63
2541	7,764,930	7.68	242,177	9.70
2542	8,580,332	10.50	253,081	4.50
2543	9,508,623	10.82	285,272	12.72
2544	10,064,950	5.85	299,047	4.83
2545	10,799,067	7.29	323,483	8.17
2546	10,004,453	-7.36	309,269	-4.39
2547	11,650,703	16.46	384,359	24.28
2548	11,516,936	-1.15	367,380	-4.42

ตาราง 1 (ต่อ)

ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	อัตราการขยายตัว (ร้อยละต่อปี)	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	อัตราการขยายตัว (ร้อยละต่อปี)
2549	13,821,802	20.01	482,319	31.29
2550	14,464,228	4.65	547,782	13.57

ที่มา. จาก รายงานสถิติประจำปี 2550 (หน้า 5), โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550ข, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

หากเปรียบเทียบการท่องเที่ยวเป็นสินค้า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก็เปรียบเสมือน อุตสาหกรรมการส่งออก (export oriented industry) ประเภทหนึ่ง แต่จะได้เปรียบกว่า สินค้าส่งออกประเภทอื่น ๆ ตรงที่ไม่ต้องเสียค่าขนส่ง เพราะจะมีนักท่องเที่ยวนำเงินตราต่างประเทศเดินทางมาซื้อเอง แม้ว่าประเทศไทยต้องประสบกับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจภายในประเทศครั้งร้ายแรงในปี พ.ศ. 2540 จากการไหลออกของเงินตราต่างประเทศ การขาดดุลการชำระเงิน ปัญหานี้ต่างประเทศ รวมถึงการว่างงาน ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ จะทำให้ระบบเศรษฐกิจขาดเสถียรภาพ เป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2542 ภาคการผลิตต่าง ๆ อยู่ในภาวะซบเซา ในขณะที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลับมีการขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ที่ดี (จรรยา เปรมศิลป์, 2543, หน้า 35) ความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงเริ่มปรากฏเด่นชัดภายหลังจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ เพราะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในธุรกิจที่สามารถพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส โดยใช้ความได้เปรียบในเรื่องของค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลงมากเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ประกอบกับรัฐบาลมีโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายใต้ชื่อโครงการ Amazing Thailand ในปี พ.ศ. 2541-2542 จึงทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นแหล่งที่มาของรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศที่สำคัญ ดังจะเห็นได้จากการเปรียบเทียบรายได้จากการท่องเที่ยวและการส่งออกสินค้าอื่น ๆ ของประเทศในปี พ.ศ. 2548-2550 พบว่า รายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถทำรายได้ให้กับประเทศอยู่ในอันดับต้น ๆ มาโดยตลอด (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

เปรียบเทียบรายได้จากการทำงานของเที่ยวและการส่งออกสินค้าอื่น ๆ ที่สำคัญของประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2548-2550 (หน่วย: ล้านบาท)

ลำดับที่	ปี พ.ศ. 2548	ปี พ.ศ. 2549	ปี พ.ศ. 2550			
1	เครื่องคอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน	474,445.19	เครื่องคอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน	565,806.93	เครื่องคอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน	597,059.91
2	การท่องเที่ยว*	367,380.36	การท่องเที่ยว*	482,319.17	การท่องเที่ยว*	547,781.81
3	รถยนต์และส่วนประกอบ	310,306.53	รถยนต์และส่วนประกอบ	362,374.31	รถยนต์และส่วนประกอบ	447,109.39
4	แผงวงจรไฟฟ้า	238,454.60	แผงวงจรไฟฟ้า	267,597.31	แผงวงจรไฟฟ้า	290,349.51
5	เม็ดพลาสติก	167,914.20	ยางพารา	205,483.11	ยางพารา	194,338.73
6	ยางพารา	148,679.86	เม็ดพลาสติก	171,394.06	อัญมณีและเครื่องประดับ	185,149.57
7	อัญมณีและเครื่องประดับ	129,339.28	อัญมณีและเครื่องประดับ	139,864.58	เม็ดพลาสติก	179,511.99
8	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	115,513.31	น้ำมันสำเร็จรูป	138,785.62	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	157,685.96
9	เคมีภัณฑ์	105,732.82	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	134,035.23	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	149,901.18
10	อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	100,284.20	อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	133,050.15	น้ำมันสำเร็จรูป	140,716.09

ที่มา. จาก 1. สินค้าส่งออกสำคัญ 10 รายการแรกของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2547-2550, โดย สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์, 2552, ต้นเมื่อ 11 พฤษภาคม 2552, จาก http://www2.ops3.moc.go.th/export/export_topn_5y/report.asp

2. รายงานสถิติประจำปี 2550 (หน้า 5), โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550ข, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

เมื่อพิจารณาผลการท่องเที่ยว พบว่า ในแต่ละปีรายรับจากการท่องเที่ยวมากกว่ารายจ่ายจากการท่องเที่ยว จึงทำให้ดุลการท่องเที่ยวกินดุลมาโดยตลอด (ดูตาราง 3) และจากการกินดุลนี้เองจะมีส่วนช่วยสร้างเสถียรภาพให้กับดุลการค้าและดุลการชำระเงินของประเทศได้ในระดับหนึ่ง ทั้งนี้ไม่เพียงแต่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยทำให้เงินตราต่างประเทศเข้ามาในรูปแบบของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเท่านั้น การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวยังส่งผลต่อเนื่องไปตามสาขาการผลิตอื่น ๆ ทำให้เกิดการหมุนเวียนทางด้านการเงิน มีการขยายการจ้างงาน ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ และความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย กล่าวคือ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกิดผลเชื่อมโยงไปยังธุรกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยธุรกิจบริการทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ธุรกิจด้านที่พัก อาหาร ร้านขายของที่ระลึก และบริการนำเที่ยว และธุรกิจที่เกี่ยวข้องทางอ้อม ได้แก่ การผลิตสินค้าเกษตรกรรมและหัตถกรรมต่าง ๆ การก่อสร้าง การบริการทางการเงิน และธนาคาร เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลต่อการลงทุนในด้านต่าง ๆ เช่น โรงแรม ที่พัก ภัตตาคาร และร้านค้า เป็นต้น รวมทั้งมีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็น ถนน สนามบินหรือสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ดังนั้น การลงทุนของหน่วยธุรกิจ รวมทั้งการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของรัฐบาล จึงทำให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ประชากรอย่างกว้างขวาง ลดปัญหาการว่างงาน และกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคได้เป็นอย่างดี

ตาราง 3

ดุลการท่องเที่ยวยของประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2534-2550 (หน่วย: ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	รายได้จากการท่องเที่ยว	รายจ่ายจากการท่องเที่ยว	ดุลการท่องเที่ยว
2534	100,005	32,278	67,726
2535	123,135	40,556	82,579
2536	127,802	53,315	74,487
2537	145,211	73,234	71,977
2538	190,765	83,948	106,817
2539	219,364	105,621	113,744
2540	220,754	59,125	161,630

ตาราง 3 (ต่อ)

ปี พ.ศ.	รายได้จากการท่องเที่ยว	รายจ่ายจากการท่องเที่ยว	ดุลการท่องเที่ยว
2541	242,177	59,073	183,104
2542	253,018	69,649	183,370
2543	285,272	82,838	202,434
2544	299,047	96,797	202,250
2545	323,484	106,825	216,659
2546	309,269	55,811	253,458
2547	384,360	83,865	300,495
2548	367,380	80,723	286,657
2549	482,319	96,085	386,234
2550	547,782	100,475	447,307

ที่มา. จาก 1. การสำรวจค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวปี 2544 (หน้า 163), โดย เพ็ญแข ศิริวรรณ, 2544, กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

2. การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป., ค้นเมื่อ 11 พฤษภาคม 2552, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tex.php

หากพิจารณาถึงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยแล้วพบว่า ภูมิภาคที่เป็นตลาดหลักของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้แก่ เอเชียตะวันออก ยุโรป อเมริกา และ โอเชียเนีย (ดูตาราง 4) ซึ่งเป็นภูมิภาคที่นำรายได้เข้าสู่ประเทศและมีจำนวนนักท่องเที่ยวมากเป็น 4 อันดับแรก ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเฉพาะนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปจะเห็นว่าในปี พ.ศ. 2550 มีนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคนี้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวน 3,689,770 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.51 ของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2550 ทำรายได้ให้กับประเทศไทยสูงกว่านักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากกว่า คือ ทำรายได้ให้กับประเทศไทย 207,775.20 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.93 ของรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งหมดที่ประเทศไทยได้รับ

และเมื่อพิจารณาจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในกลุ่มประเทศยุโรปที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2550 พบว่า ประเทศสหราชอาณาจักรเป็นประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวจำนวนมากที่สุด และมีอำนาจการซื้อสูงกว่าประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเดียวกัน (ดูตาราง 5)

ตาราง 4

จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาคต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2550

ภูมิภาค	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
เอเชียตะวันออก	7,981,205	55.18	205,114.32	37.44
ยุโรป	3,689,770	25.51	207,775.20	37.93
อเมริกา	817,564	5.65	51,732.18	9.44
เอเชียใต้	685,574	4.74	21,373.17	3.90
โอเชียเนีย	731,283	5.06	39,251.64	7.17
ตะวันออกกลาง	453,891	3.14	18,399.77	3.36
แอฟริกา	104,941	0.73	4,135.53	0.75
รวมทั้งหมด	14,464,228		547,781.81	

ที่มา. จาก รายงานสถิติประจำปี 2550 (หน้า 67), โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

ดังนั้น การศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ จะทำให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย เมื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบแล้วก็จะสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาตลาดสำหรับนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร และพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยต่อไป

ตาราง 5

จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวแบ่งตามประเทศในภูมิภาคยุโรป ในปี พ.ศ. 2550

ภูมิภาค	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
ออสเตรเลีย	74,150	2.01	3,750.76	1.81
เบลเยียม	69,042	1.87	3,338.18	1.61
เดนมาร์ก	135,006	3.66	7,131.36	3.43
ฟินแลนด์	138,332	3.75	7,738.76	3.72
ฝรั่งเศส	351,651	9.53	20,356.07	9.80
เยอรมนี	537,200	14.56	29,390.79	14.15
อิตาลี	158,923	4.31	7,990.65	3.85
เนเธอร์แลนด์	183,347	4.97	10,751.19	5.17
นอร์เวย์	110,076	2.98	6,220.01	2.99
รัสเซีย	279,771	7.58	13,728.91	6.61
สเปน	84,714	2.30	4,397.01	2.12
สวีเดน	374,320	10.14	22,080.35	10.63
สวิตเซอร์แลนด์	152,022	4.12	7,484.41	3.60
สหราชอาณาจักร	746,422	20.23	47,437.61	22.83
ยุโรปตะวันออก	131,338	3.56	6,505.34	3.13
อื่นๆ	163,456	4.43	9,473.80	4.56
รวมทั้งหมด	3,689,770		207,775.20	

ที่มา. จาก รายงานสถิติประจำปี 2550 (หน้า 67), โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550ข, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักร ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยเลือกศึกษาเฉพาะนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร ศึกษาโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) แบบอนุกรมเวลา (time-series data) ระหว่างปี พ.ศ. 2534-2550 เป็นระยะเวลา 17 ปี

วิธีการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) แบบอนุกรมเวลา (time series) โดยข้อมูลเก็บรวบรวมมาจากการค้นคว้างานวิจัย วารสาร บทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสืบค้นข้อมูลทาง Internet และรายงานสถิติซึ่งเก็บรวบรวมจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา และธนาคารแห่งประเทศไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยว และโครงสร้างตลาดนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ตลอดจนเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลกระทบกับการท่องเที่ยวในประเทศไทย
2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis) ศึกษาโดยการสร้างสมการถดถอยเชิงซ้อน (multiple regression) วิเคราะห์โดยการประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square Method--OLS) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยใช้โปรแกรม Eviews ช่วยในการประมวลผล

แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย มีแบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

$$TOUR_t = \beta_0 + \beta_1 TOUR_{t-1} + \beta_2 EXR_t + \beta_3 GDP_t + \beta_4 POP_t + \beta_5 DUMMY_t$$

โดยกำหนดให้

$TOUR_t$ คือ จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย (หน่วย: คน)

$TOUR_{t-1}$ คือ จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา (หน่วย: คน)

EXR_t คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (หน่วย: บาทต่อปอนด์)

GDP_t คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศสหราชอาณาจักร (หน่วย: ล้านปอนด์)

POP_t คือ จำนวนประชากรของประเทศสหราชอาณาจักร (หน่วย: ล้านคน)

$DUMMY_t$ คือ ตัวแปรหุ่นในปีที่เกิดเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้แก่ เหตุการณ์ธรณีพิบัติ (สึนามิ) การระบาดของโรคไข้หวัดนก การปฏิรูปการปกครอง เหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ระหว่างปี พ.ศ. 2547-2550) ค่า $DUMMY_t = 1$ และในปีที่มีเหตุการณ์ปกติในประเทศไทย ค่า $DUMMY_t = 0$

สมมติฐานของการวิจัย

จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ($TOUR_{t-1}$) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (EXR_t) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศสหราชอาณาจักร (GDP_t) และจำนวนประชากรของประเทศสหราชอาณาจักร

(POP) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย (TOUR)

นิยามศัพท์เฉพาะ

การท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมลักษณะหนึ่งในรูปแบบของนันทนาการหรือการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งเกี่ยวกับการเดินทางจากสถานที่แห่งหนึ่งซึ่งส่วนมากเป็นบ้านของตน ไปอีกสถานที่แห่งหนึ่งที่ดีถือว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง อุตสาหกรรมใด ๆ ที่จัดให้มีหรือให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักรไทย มีค่าตอบแทน และหมายความรวมถึงธุรกิจนำเที่ยว สถานที่ตากอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว ธุรกิจขายของที่ระลึกหรือสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยว ธุรกิจสำหรับนักท่องเที่ยว และการดำเนินงานนิทรรศการงานแสดงออกร้าน การเผยแพร่หรือดำเนินการอื่นใด โดยมีความมุ่งหมายเพื่อชักนำหรือส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ หมายถึง ชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยและพำนักอยู่ครั้งหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง (1 คืน) และไม่มากกว่า 60 วัน

รายได้จากการท่องเที่ยว หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการซื้อสินค้าและบริการของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติตลอดระยะเวลาที่พำนักอยู่ในประเทศไทย

ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่นักท่องเที่ยวใช้จ่ายระหว่างท่องเที่ยวอยู่ในประเทศ ไม่รวมค่าใช้จ่ายระหว่างเดินทางข้ามประเทศ ค่าขนส่งที่จ่ายจากประเทศของตนก่อนเดินทางเข้าประเทศไทย

สหราชอาณาจักร (United Kingdom--UK) มีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า “สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ” (United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland) เป็นประเทศในทวีปยุโรปที่เกิดจากการรวมตัวของอังกฤษ สกอตแลนด์ และเวลส์ บนเกาะบริเตนใหญ่ และไอร์แลนด์เหนือบนเกาะไอร์แลนด์เข้าด้วยกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการตลาดสำหรับ
นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวของประเทศไทย
ให้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 2

แนวคิดทางทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทางทฤษฎี

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้นำแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย คือ

ทฤษฎีอุปสงค์ (demand theory)

Marshall (อ้างถึงใน นราทิพย์ ชุตินวงศ์, 2546, หน้า 25) อธิบายว่า อุปสงค์ (demand) หมายถึง ความต้องการซื้อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง ในขณะใดขณะหนึ่ง โดยมีอำนาจซื้อสนับสนุน

การปรารถนาที่จะซื้อสินค้าโดยปราศจากอำนาจซื้อหนุนหลัง เรียกว่า ความต้องการ (want) ไม่ใช่ อุปสงค์ ดังนั้น องค์ประกอบของอุปสงค์จึงประกอบด้วย ความต้องการซื้อสินค้าและบริการ อำนาจซื้อ (ability to pay) และมีความเต็มใจที่จะซื้อ (willingness to pay)

อุปสงค์ของสินค้าชนิดหนึ่ง ๆ มีปัจจัยที่กำหนดจำนวนมากเมื่อกล่าวถึงฟังก์ชันอุปสงค์ จึงหมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณซื้อที่กับปัจจัยต่าง ๆ ทุกตัวที่มีส่วนในการกำหนดปริมาณซื้อของผู้บริโภค ปัจจัยที่กำหนดปริมาณซื้อดังกล่าวนี้ ถ้ามองในแง่ของผู้ผลิตผู้นำสินค้าออกจำหน่ายจะมีปัจจัยบางตัวอยู่ในความสามารถควบคุมได้ เช่น ราคาสินค้า การส่งเสริมการขาย หรือการปรับปรุงคุณภาพสินค้า แต่ก็มีปัจจัยบางตัวที่ผู้ผลิตไม่สามารถควบคุมได้ เช่น รายได้ของผู้บริโภค รสนิยมของผู้บริโภค ราคาสินค้าชนิดอื่น ตลอดจนการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต เป็นต้น ซึ่งเมื่อเอาปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มาพิจารณาพร้อม ๆ กันก็จะได้ฟังก์ชันอุปสงค์ ดังนี้

$$Q_d = f(P_x, Y, P_y, T, E, N)$$

โดยกำหนดให้

Q_d คือ จำนวนสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ

P_x คือ ราคาสินค้าและบริการชนิดนั้น

Y คือ รายได้ของผู้บริโภค

P_y คือ ราคาสินค้าชนิดอื่นที่เกี่ยวข้อง

T คือ รสนิยมของผู้บริโภค

E คือ การคาดคะเนราคาในอนาคต

N คือ จำนวนผู้บริโภคในตลาด

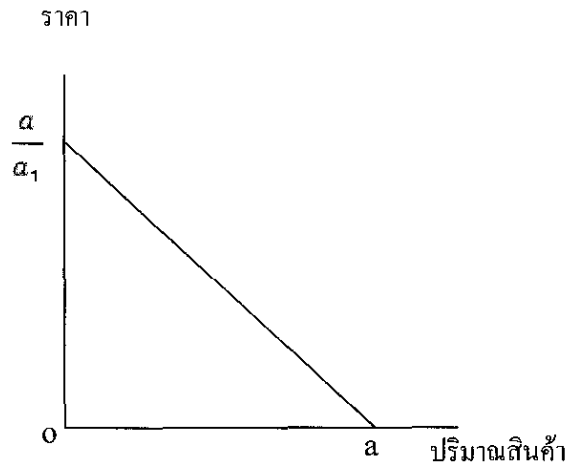
ประเภทของอุปสงค์ ซึ่งอุปสงค์สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ (นราทิพย์ ชุตินวงศ์, 2546, หน้า 26-32)

1. อุปสงค์ต่อราคา (price demand) หมายถึง ปริมาณสินค้าที่มีผู้ต้องการเสนอซื้อ ในขณะที่ใดขณะหนึ่ง ณ ระดับราคาต่าง ๆ กัน โดยกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ คงที่ (ceteris paribus) สิ่งอื่น ๆ ที่กำหนดให้คงที่ในที่นี้ ได้แก่ ปัจจัยทุกชนิดที่มีส่วนกำหนดปริมาณเสนอซื้อที่ นอกเหนือจากราคาสินค้าที่กำลังพิจารณาอยู่ ความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถเขียนในรูปของฟังก์ชัน (function demand) ทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$Q_d = f(P_x) \quad \dots\dots(1)$$

จากสมการ (1) หมายความว่าปริมาณเสนอซื้อ และระดับราคาสินค้า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน กล่าวคือ เมื่อระดับราคาสินค้า สูงขึ้น จะทำให้ผู้บริโภคต้องการซื้อสินค้านั้นในปริมาณที่ลดลง ในทางตรงกันข้าม เมื่อราคาสินค้าลดลง ก็จะทำให้ผู้บริโภคต้องการซื้อสินค้านั้นในปริมาณที่เพิ่มขึ้น ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวรู้จักกันในนามของกฎของอุปสงค์ (law of demand) ที่ว่า ราคาเป็นปฏิภาคกลับกับปริมาณเสนอซื้อ หรืออธิบายได้ว่า ปริมาณของสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่มีผู้บริโภคต้องการซื้อ

ยอมแปรผกผันกับระดับราคาของสินค้าและบริการชนิดนั้น โดยที่ปัจจัยชนิดอื่น ๆ คงที่ ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างราคากับปริมาณเสนอซื้อ สามารถสร้างเป็นเส้นอุปสงค์ได้ ดังในภาพ 1

ภาพ 1 เส้นอุปสงค์ต่อราคา

ที่มา. จาก ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค (พิมพ์ครั้งที่ 6, หน้า 27), โดย นราทิพย์ ชูติวงศ์, 2546, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

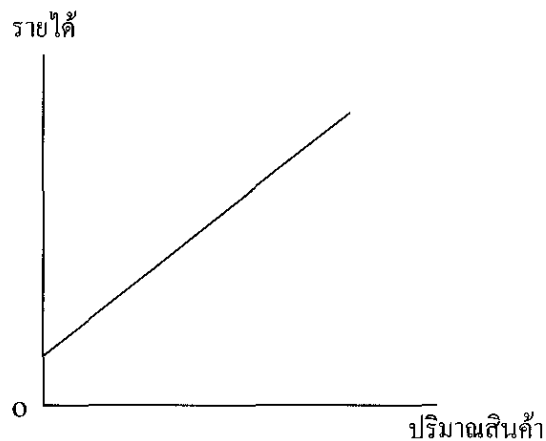
2. อุปสงค์ต่อรายได้ (income demand) คือ ปริมาณซื้อสินค้าชนิดหนึ่ง ณ ระดับรายได้ต่าง ๆ ของผู้บริโภค โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นคงที่ การเปลี่ยนแปลงของรายได้ จะทำให้ปริมาณซื้อสินค้าและบริการเปลี่ยนแปลง สามารถเขียนในรูปฟังก์ชันได้ดังนี้

$$Q_d = f(Y) \quad \dots\dots(2)$$

โดยที่ Q_d คือ ปริมาณเสนอซื้อ Y คือ รายได้ โดยที่ Y เป็นตัวแปรนำ ส่วน Q_d เป็นตัวแปรตาม

จากสมการที่ (2) หมายความว่า ปริมาณความต้องการซื้อสินค้าขึ้นอยู่กับรายได้ของผู้บริโภค เส้นอุปสงค์ต่อรายได้ อาจเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายขึ้นไปทางขวา หรือลาดจากซ้ายลงมาจากขวาก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของสินค้าที่ผู้บริโภคทำการซื้อ ถ้าสินค้าเป็นสินค้าปกติ (normal goods) ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณซื้อและรายได้จะเป็นไป

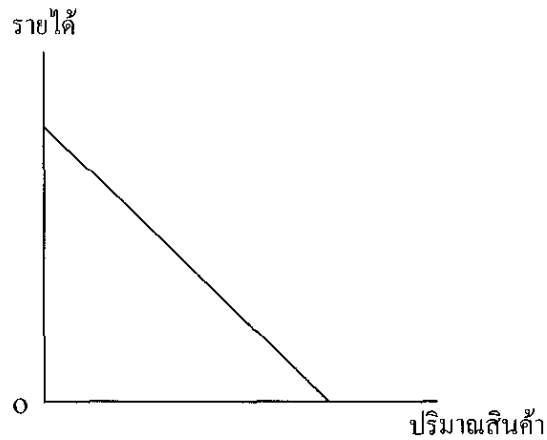
ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อรายได้สูงขึ้นปริมาณซื้อก็จะเพิ่มสูงขึ้น แต่เมื่อรายได้ลดลง ปริมาณซื้อก็จะต่ำลงด้วย เส้นอุปสงค์ต่อรายได้จะเป็นเส้นที่ลาดขึ้นไปทางขวามีความชัน เป็นบวก ดังในภาพ 2

ภาพ 2 อุปสงค์ต่อรายได้ กรณีสินค้าปกติ (normal goods)

ที่มา. จาก ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค (พิมพ์ครั้งที่ 6, หน้า 29), โดย นราทิพย์ ชุตินวงศ์, 2546, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำหรับกรณีสินค้าด้อยคุณภาพ (inferior goods) ผู้บริโภคจะเลือกบริโภคเฉพาะ เมื่อตอนที่มียาได้ต่ำ และเมื่อใดที่มีรายได้เพิ่มขึ้นก็จะหันไปบริโภคสินค้าชนิดอื่นที่มีคุณภาพดีกว่าแทน เส้นอุปสงค์ต่อรายได้จึงเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายลงมาทางขวา มีค่า ความชันเป็นลบ ดังในภาพ 3

ภาพ 3 อุปสงค์ต่อรายได้ กรณีสินค้าด้อยคุณภาพ (inferior goods)

ที่มา. จาก ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค (พิมพ์ครั้งที่ 6, หน้า 29), โดย นราทิพย์ ชูติวงศ์, 2546, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เส้นอุปสงค์ต่อรายได้จะลาดหรือชันเพียงใดนั้นจะขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองว่ามีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด สินค้าบางชนิดมีความสัมพันธ์กับรายได้มาก บางชนิดมีความสัมพันธ์กับรายได้น้อย ทำให้เส้นอุปสงค์ต่อรายได้มีความสัมพันธ์แตกต่างกันไป

3. อุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น (cross demand) หมายถึง ปริมาณสินค้าที่มีผู้ต้องการเสนอซื้อในขณะใดขณะหนึ่ง ณ ระดับราคาต่าง ๆ กันของราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่งที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ คงที่ การศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ของราคาและปริมาณเสนอซื้อ ในกรณีนี้จะคาบเกี่ยวกันระหว่างสินค้า 2 ชนิด เช่น ปริมาณน้ำมันเบนซินที่จะมีผู้ต้องการซื้อเมื่อราคารถยนต์เปลี่ยนแปลงไป เป็นต้น ความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถเขียนให้อยู่ในรูปฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ได้ ดังนี้

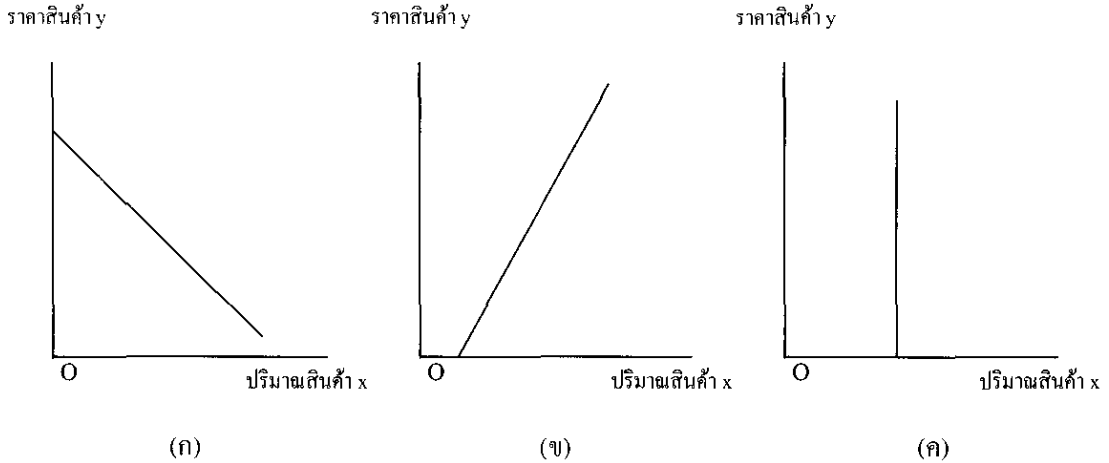
$$Q_x = f(P_y) \quad \dots\dots(3)$$

โดยที่ Q_x หมายถึง ปริมาณเสนอซื้อสินค้า x และ P_y หมายถึง ราคาสินค้า y ลักษณะของเส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น ขึ้นอยู่กับลักษณะความสัมพันธ์ของสินค้าที่จะพิจารณาแบ่งออกได้ดังนี้

3.1 สินค้าที่ใช้ประกอบกัน (complementary goods) ตัวอย่างเช่น กาแฟ และ น้ำตาลความสัมพันธ์ของปริมาณเสนอซื้อสินค้าชนิดหนึ่งกับราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่งจะเป็นไปในทิศทางตรงข้ามกัน กล่าวคือ ถ้าสมมติว่าสินค้าสองชนิดที่ใช้ประกอบกันที่กำลังพิจารณาอยู่ คือ สินค้า x และ y เมื่อราคาสินค้า y ลดต่ำลง ปริมาณเสนอซื้อสินค้า y จะเพิ่มขึ้น แต่เมื่อสินค้า y ต้องใช้ประกอบกับสินค้า x ปริมาณเสนอซื้อสินค้า x ก็จะเพิ่มขึ้นด้วย เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น ๆ ในกรณีนี้จะเป็นเส้นที่ลาดลงจากซ้ายมาทางขวา มีความชันเป็นลบ ดังภาพ 4 (ก)

3.2 สินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้ (substitution goods) ตัวอย่างเช่น สบู่ลักซ์ และ สบู่เนกแก้ว ความสัมพันธ์ของปริมาณเสนอซื้อสินค้าชนิดหนึ่งกับราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่งจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อราคาสินค้า y ลดต่ำลง ปริมาณเสนอซื้อสินค้า y จะเพิ่มขึ้น และส่วนหนึ่งของปริมาณเสนอซื้อสินค้า y ที่เพิ่มขึ้นนี้เป็นผลมาจากการที่สินค้า y สามารถใช้ทดแทนสินค้า x ได้ ผู้ที่เคยซื้อสินค้า x บางคนจะหันมาซื้อสินค้า y แทนสินค้า x เมื่อราคาสินค้า y ลดลงในขณะที่ราคาสินค้า x ไม่เปลี่ยนแปลง เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่นในกรณีนี้เป็นเส้นที่ลาดขึ้นไปทางขวา ดังภาพ 4 (ข)

3.3 นอกจากความสัมพันธ์ในลักษณะทั้งสองแล้ว เรายังสามารถสร้างสมการและเส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น ๆ ในกรณีที่สินค้าทั้งสองที่กำลังพิจารณาอยู่ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย การเปลี่ยนแปลงของราคาเกือย่อมไม่มีผลกระทบต่อปริมาณเสนอซื้อชนิดอื่น เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่นในกรณีนี้เป็นเส้นที่ตั้งฉากกับแกนนอน ดังในภาพ 4 (ค)

ภาพ 4 เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น

ที่มา. จาก ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค (พิมพ์ครั้งที่ 6, หน้า 31), โดย นราทิพย์ ชูติวงศ์, 2546, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ ตัวกำหนดอุปสงค์ (demand determinants) หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อจำนวนสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคต้องการจะซื้อ ซึ่งจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในทางที่เพิ่มขึ้น หรือลดลงของปริมาณเสนอซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภค การศึกษาปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ในระบบเศรษฐกิจที่สามารถอธิบายได้ในทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเรียกว่า “ตัวแปรภายใน” (endogenous variable) ประกอบด้วย (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, 2549, หน้า 26-27)

1. ราคาสินค้า โดยทั่วไปปริมาณเสนอซื้อจะมากหรือน้อย ผู้บริโภคจะพิจารณาราคาสินค้าโดยตรง กล่าวคือ ถ้าราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น จะส่งผลให้ปริมาณเสนอซื้อสินค้าชนิดนั้นลดต่ำลง แต่ถ้าราคาสินค้าต่ำลง จะส่งผลให้ปริมาณซื้อเพิ่มขึ้น

2. รายได้ของผู้บริโภค (รายได้สุทธิส่วนบุคคล) ถ้าพิจารณาทางด้านรายได้แล้ว สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเสนอซื้อสินค้ากับรายได้ของผู้บริโภค โดยจำแนกเป็นชนิดของสินค้าได้ 2 ชนิด คือ

2.1 สินค้าปกติ (normal goods) ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเสนอซื้อสินค้าปกติกับรายได้ของผู้บริโภคจะมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน เพราะโดยทั่วไปสินค้าปกติ

เป็นสินค้าที่มีคุณภาพตามรสนิยมของผู้บริโภค เมื่อผู้บริโภคมีรายได้เพิ่มสูงขึ้นย่อมต้องการที่จะให้คุณภาพชีวิตของตนดีขึ้น

2.2 สินค้าด้อยคุณภาพ (inferior goods) ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเสนอซื้อสินค้าด้อยคุณภาพ กับรายได้ของผู้บริโภคจะมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม โดยปกติผู้บริโภคที่มีรายได้ได้น้อย จะซื้อสินค้าที่มีราคาถูก ซึ่งในความรู้สึกของผู้บริโภคส่วนใหญ่จะมองว่ามีสินค้านี้ราคาถูกเป็นสินค้าไม่มีคุณภาพ เป็นของที่ทำเลียนแบบจากของแท้ ดังนั้นเมื่อผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น ก็จะหันมาบริโภคสินค้าที่มีคุณภาพหรือสินค้าปกติมากขึ้น และลดการบริโภคสินค้าด้อยคุณภาพลง

3. รสนิยมของผู้บริโภค ปริมาณซื้อของผู้บริโภคส่วนใหญ่ในระบบเศรษฐกิจ อาจจะขึ้นอยู่กับความนิยม หรือความชอบในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งซึ่งเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เช่น เสื้อผ้าตามแฟชั่น เพลง แต่สินค้าบางประเภทผู้บริโภคก็ยังมีค่านิยมที่ยาวนาน เช่น รถยนต์ น้ำมัน เป็นต้น สิ่งที่กำหนดรสนิยมของผู้บริโภค ได้แก่ อายุ เพศ ความเชื่อ ค่านิยม การศึกษา เป็นต้น

4. จำนวนประชากร เมื่อประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้นในระบบเศรษฐกิจ ส่งผลให้ความต้องการสินค้าและบริการสูงขึ้น แต่ทั้งนี้จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นจะต้องมีอำนาจซื้อเพิ่มขึ้น จึงจะทำให้ซื้อสินค้าและบริการนั้นเพิ่มขึ้น

5. ฤดูกาล ความต้องการซื้อสินค้าและบริการบางชนิดขึ้นอยู่กับฤดูกาล หรือขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ เช่น ในฤดูฝน ผู้บริโภคต้องการซื้อร่มมากขึ้น ทำให้ในฤดูฝน ปริมาณเสนอซื้อเพิ่มขึ้น หรือในฤดูร้อน ผู้บริโภคต้องการซื้อพัดลมเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณซื้อพัดลมสูงขึ้น

6. ราคาสินค้าชนิดอื่นที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่ต้องการซื้อ พฤติกรรมการซื้อสินค้าของผู้บริโภคจะซื้อสินค้าและบริการหลายชนิดในครั้งเดียวกัน ซึ่งในทางเศรษฐศาสตร์จะแบ่งชนิดของสินค้าที่มีความสัมพันธ์กันออกเป็น 2 ชนิด คือ

6.1 สินค้าที่ใช้ประกอบกัน (complementary goods) ถ้าราคาสินค้าชนิดหนึ่งที่ใช้ร่วมกับสินค้าอีกชนิดหนึ่งเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าอีกชนิดหนึ่งลดลง เช่น ถ้าราคากาแฟเพิ่มขึ้น ผู้บริโภคซื้อกาแฟลดลง จะส่งผลให้ผู้บริโภคซื้อน้ำตาลลดลงตามไปด้วย ในขณะที่ราคาน้ำตาลไม่เปลี่ยนแปลง

6.2 สินค้าที่ใช้ทดแทนกัน (substitution goods) กรณีที่มีสินค้าหลายชนิด บางชนิดสามารถใช้ทดแทนกันได้ เมื่อราคาสินค้าชนิดหนึ่งเปลี่ยนแปลง ทำให้ปริมาณซื้อสินค้าอีกชนิดที่ใช้ทดแทนสินค้านั้นได้เปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น มะนาวมีราคาสูงขึ้น ผู้บริโภคจะซื้อมะนาวลด ขณะที่ราคามะขามเปียกไม่เปลี่ยนแปลง ผู้บริโภคซื้อมะขามเปียกเพิ่มสูงขึ้น

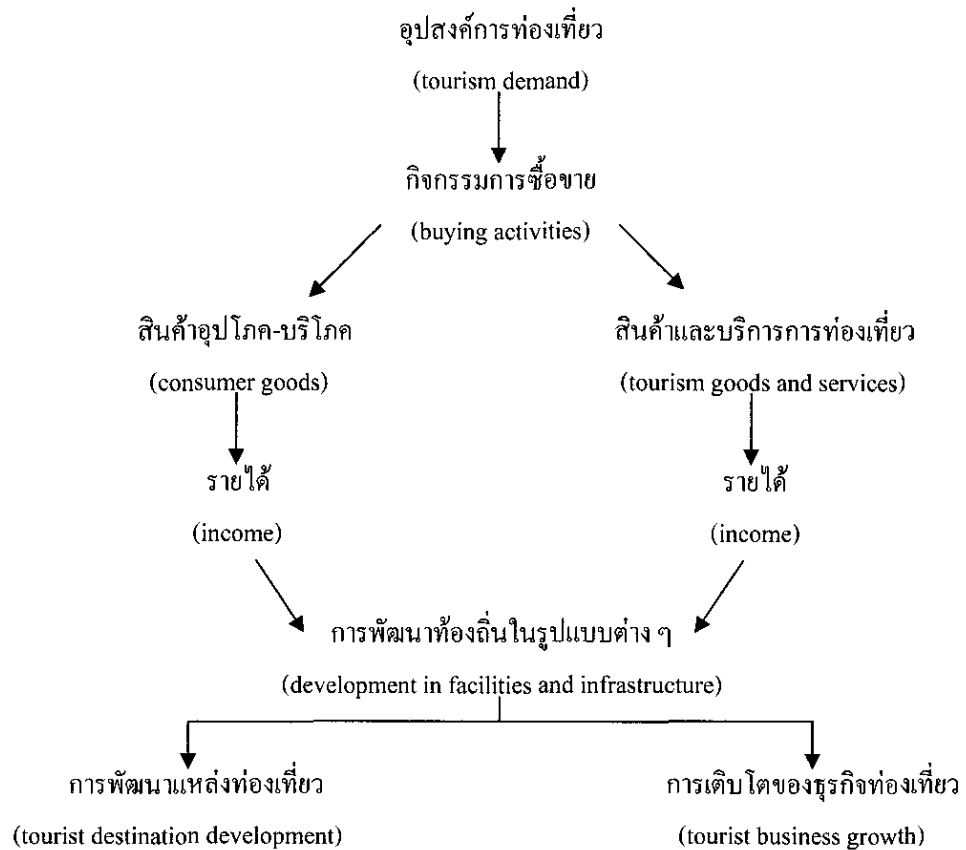
7. การกระจายรายได้ เมื่อรายได้ส่วนใหญ่ไปตกอยู่กับผู้บริโภค โดยส่วนใหญ่ จะทำให้ปริมาณซื้อสินค้าจะมากขึ้น แต่ถ้ารายได้ส่วนใหญ่ตกอยู่กับผู้บริโภคโดยส่วนน้อย จะทำให้ปริมาณเสนอซื้อสินค้าลดลง

แนวคิดเกี่ยวกับอุปสงค์การท่องเที่ยว

อุปสงค์การท่องเที่ยว (tourism demand) หมายถึง ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปซื้อสินค้าและบริการ หรือบริโภคผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยว หรือจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวของตน โดยนักท่องเที่ยวจะต้องมีความต้องการ มีอำนาจซื้อ และมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าสินค้าและบริการที่กำหนดในเวลานั้น ๆ ปริมาณสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงย่อมหมายถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของอุปสงค์การท่องเที่ยวด้วย (ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์, 2542, หน้า 20-37)

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นตัวผลักดันสำคัญที่ทำให้เกิดการขยายสินค้าทั่วไป และสินค้าการท่องเที่ยวอื่น ๆ โดยเฉพาะธุรกิจย่อยที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น โรงแรม บริษัทนำเที่ยว และสายการบิน เป็นต้น และช่วยเพิ่มการสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว และทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวมีการขยายตัวมากขึ้น ดังในภาพ 5

ภาพ 5 อุปสงค์การท่องเที่ยวต่อการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว

ที่มา. จาก การวางแผนและพัฒนาศาสนาการท่องเที่ยว (หน้า 20), โดย ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2542, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ความเจริญของท้องถิ่น โดยเฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคต่างๆ จะเป็นสิ่งจูงใจให้นักลงทุนหันมาสนใจลงทุนทางธุรกิจ ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวมากขึ้น ก่อให้เกิดการกระจายรายได้และนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ โดยใช้กิจกรรมการตลาดเป็นเครื่องมือในการผลักดันให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยวมากขึ้น กิจกรรมทางการตลาดจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริม และพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

การเดินทางท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตสังคมในปัจจุบัน ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยว ได้แก่ (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2542, หน้า 21)

1. ปัจจัยผลักดัน ได้แก่ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การสร้างบ้านแปลงเมือง การมีรายได้และระดับวิถีความเป็นอยู่ดีขึ้น อาชีพและการมีเวลาว่างเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาการด้านการคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร ตลอดจนการแลกเปลี่ยนด้านต่าง ๆ ในยุคโลกาภิวัตน์

2. ปัจจัยดึงดูด ได้แก่ ความพร้อมของอุปทานการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ความปลอดภัย และสื่อมวลชน

แรงจูงใจในการท่องเที่ยวที่สำคัญ และกระตุ้นให้คนเดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้น ได้แก่ (ฉลองศรี พิมพ์สมพงษ์, 2542, หน้า 37-38)

1. แรงจูงใจทางด้านกายภาพและจิตวิทยา คือ ความต้องการการพักผ่อนทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อหลีกเลี่ยงจากความจำเจและความยุ่งยากต่าง ๆ ไปหาความสงบเพื่อรักษาสุขภาพ เล่นกีฬา เที่ยวชมธรรมชาติเพื่อแสวงหาความเพลิดเพลิน พักผ่อนจิตใจของตนเอง

2. แรงจูงใจทางด้านวัฒนธรรมและการศึกษา เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้จักผู้คน สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม วัฒนธรรมที่แตกต่าง ศิลปะพื้นบ้าน ศึกษาความเป็นอยู่ของเชื้อชาติอื่น ทำให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

3. แรงจูงใจทางด้านสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความต้องการเดินทางเพื่อไปพบปะ เยี่ยมญาติหรือเพื่อน หาโอกาสที่จะได้พบหรือทำความรู้จักกับมิตรใหม่ ซึ่งอาจจะต่างเชื้อชาติ ต่างศาสนากับตน เป็นการแสวงหามิตรภาพ ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ

4. แรงจูงใจทางการงานและธุรกิจ เป็นความต้องการเดินทางเพื่อการเจรจาติดต่อธุรกิจ การเข้าร่วมประชุม สัมมนา ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยสิ่งที่น่าสนใจไม่ได้ก่อนและหลังการประชุม คือ กิจกรรมการท่องเที่ยว

5. แรงจูงใจด้านการบันเทิง และสิ่งเพลิดเพลิน เป็นความต้องการแสวงหาสิ่งเพลิดเพลินของแต่ละบุคคลในรูปแบบที่ต่างกันออกไปตามความสนใจ เช่น การแสดงแสงสี การเที่ยวชมสวนสนุก การชมธรรมชาติศึกษาชีวิตสัตว์

6. แรงจูงใจทางด้านศาสนา เป็นความต้องการเดินทางเพื่อศึกษาระยะ แสงบุญ ฝึกสมาธิ เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาที่ตนเคารพนับถือ ทำให้เกิดความสุขทางใจแก่นักท่องเที่ยว

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ฉัตรชัย ปานเฟื่อง (2543) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยพิจารณาประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทยมากที่สุด จำนวน 4 ประเทศ จำแนกตามถิ่นที่อยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย โดยใช้ข้อมูลทศวรรษระหว่างปี พ.ศ. 2520-2541 และใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (multiple regression) ทำการประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS) โดยมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวประเทศญี่ปุ่น ดังนี้

$$\begin{aligned} \ln T J A P &= 1.24478 + 0.73887 \ln P R I J A P + 0.392311 \ln R E R J A P \\ &\quad (2.164786)** \quad (3.975935)*** \\ &+ 0.871748 \ln T J A P (-1) - 0.000864 \ln Y J A P - 0.213135 D \\ &\quad (7.545583)*** \quad (0.024507) \quad (-2.418728)*** \end{aligned}$$

$$R\text{-squared} = 0.986449$$

$$\text{Adjusted } R\text{-squared} = 0.981609$$

$$D.W. = 1.544542$$

$$F \text{ statistic} = 203.8224$$

2. นักท่องเที่ยวประเทศสหราชอาณาจักร ดังนี้

$$\begin{aligned} \ln T U K 1 &= -1.373901 + 1.641977 \ln P R I U K + 0.417457 \ln R E R U K \\ &\quad (6.048149)*** \quad (4.369939)*** \end{aligned}$$

$$+ 0.755746\ln TUK (-1) + 0.504259\ln YUK - 0.330318D$$

$$(14.27679)^{***} \quad (1.868339)^{**} \quad (-4.321604)^{***}$$

R -squared = 0.992928

Adjusted R -squared = 0.989391

D.W. = 2.361684

F statistic = 280.7896

3. นักท่องเที่ยวประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนี้

$$\ln TUS = -2.494076 + 1.114119\ln PRIUS + 0.308828\ln RERUS$$

$$(2.206489)^{**} \quad (1.200305)$$

$$+ 0.756394\ln TUS (-1) + 0.618529\ln YUS - 0.165018D$$

$$(3.635386)^{***} \quad (0.936499) \quad (-1.926708)^{**}$$

R -squared = 0.981830

Adjusted R -squared = 0.975341

D.W. = 2.208165

F statistic = 151.3019

4. นักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลีย ดังนี้

$$\ln TAUS = -1.037402 + 1.974155\ln PRIAUS + 0.705007\ln RERAUS$$

$$(3.132485)^{***} \quad (2.433577)^{**}$$

$$+ 0.612576\ln TAUS (-1) + 0.496373\ln YAUS - 0.229667D$$

$$(3.996805)^{***} \quad (1.718546) \quad (-1.871829)$$

R -squared = 0.975278

Adjusted R -squared = 0.966449

D.W. = 2.187423

F statistic = 110.4608

ตัวเลขในวงเล็บแสดงถึงค่า t statistic

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

โดยกำหนดให้

T_{jt} คือ จำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามถิ่นที่อยู่ในประเทศ j ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในปีที่ t

Y_{jt} คือ ผลิตภัณฑ์รวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ของประเทศ j ในปีที่ t หมายถึง $(GDP/GDP \text{ deflator}) \times 100$ โดยใช้ปี พ.ศ. 2538 เป็นปีฐาน

GDP deflator เป็นอัตราส่วนระหว่างผลผลิตทั้งหมดภายในประเทศ ณ ราคาปัจจุบันเปรียบเทียบกับผลผลิตทั้งหมดภายในประเทศ โดยใช้ราคาคงที่ปีฐาน (ผลิตภัณฑ์มวลรวมที่แท้จริง)

PRI_{jt} คือ ราคาสัมพัทธ์ซึ่งเป็นดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศ j ในปีที่ t หมายถึง สัดส่วนดัชนีราคาในประเทศไทยกับดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศ j ในปีที่ t หรือ $CPIT_t/CPI_{jt}$

$CPIT_t$ คือ ดัชนีผู้บริโภคในประเทศไทยในปีที่ t โดยใช้ปี พ.ศ. 2538 เป็นปีฐาน

CPI_{jt} คือ ดัชนีผู้บริโภคในประเทศไทยที่ศึกษาในปีที่ t โดยใช้ปี พ.ศ. 2538 เป็นปีฐาน

RER_{jt} คือ อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงระหว่างสกุลเงินบาทกับสกุลเงินของประเทศ j ในปีที่ t หมายถึง อัตราแลกเปลี่ยนในรูปตัวเงินและสัดส่วนของ $CPI_{jt}/CPIT_t$

$$RER = NEX(CPI_{jt}/CPIT_t)$$

NEX คือ อัตราแลกเปลี่ยนในรูปตัวเงิน

T_{jt-1} คือ จำนวนนักท่องเที่ยวของประเทศ j ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยในปีที่ $t-1$

D คือ ตัวแปรหุ่น โดยกำหนดให้การเกิดเหตุการณ์สงครามอ่าวเปอร์เซียในปี พ.ศ. 2534 ค่า $D = 1$ และในปีที่เหตุการณ์ปกติ ค่า $D = 0$

j คือ ประเทศของนักท่องเที่ยวโดยจำแนกตามถิ่นที่อยู่ซึ่ง $j = 1, 2, 3$ และ 4 ได้แก่ 1 คือ ญี่ปุ่น 2 คือ สหราชอาณาจักร 3 คือ สหรัฐอเมริกา และ 4 คือ ออสเตรเลีย

ผลการศึกษาพบว่า ราคาสัมพัทธ์ อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง จำนวนนักท่องเที่ยว ในปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนนักท่องเที่ยวในปัจจุบันของทุกประเทศ ผลลัพธ์นี้รวมรวมภายในประเทศที่แท้จริงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนนักท่องเที่ยวของทุกประเทศยกเว้นประเทศญี่ปุ่น ผลลัพธ์นี้รวมรวมภายในประเทศที่แท้จริงมีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงข้าม วิฤตการณ์ อ่าวเปอร์เซียมีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวของทุกประเทศ ส่วนการวิเคราะห์สมการ แนวโน้ม พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

นุสรรา กลิ่นภู (2546) ศึกษาเรื่อง การศึกษาตัวแปรที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงตัวแปรที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย รวมถึงความยืดหยุ่นของอุปสงค์ทางด้านรายได้ของสินค้าบริการทางการท่องเที่ยว ตลอดจนศึกษาและวิเคราะห์กลยุทธ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในการดำเนิน การส่งเสริมการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ ระหว่างปี พ.ศ. 2530-2544 โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (multiple regression) ทำการประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS) ปัจจัยที่นำมาใช้ในการศึกษาประกอบด้วย อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทต่อเงินเยน 100 เยน (Er_t) งบประมาณด้านการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (B_t) อัตราค่าโดยสารเครื่องบิน (F_t) โดยแบ่งรูปแบบการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ในรูปแบบสมการ Linear ส่วนที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ในรูปของสมการ Double Logarithmic Function

ผลการวิเคราะห์ส่วนที่ 1 ดังนี้

$$POP_j = 114.20 + 0.002Y_t + 0.096Er_t + 0.0003B_t$$

(8.84)*** (8.44)*** (1.98)*

R -squared = 0.9909

Adjusted R -squared = 0.9884

D.W. = 1.99

F statistic = 400.23

ผลการวิเคราะห์ส่วนที่ 2 ดังนี้

$$\text{LNPOP}_j = 4.358 + 0.044\text{LNY}_t + 0.0227\text{LNEr}_t + 0.004\text{LNB}_t$$

(4.14)***   (9.38)***   (2.04)*

R -squared = 0.9897

Adjusted R -squared = 0.9869

D.W. = 1.74

F statistic = 355.05

ตัวเลขในวงเล็บแสดงถึงค่า t statistic

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการศึกษาส่วนที่ 1 พบว่า รายได้ประชาชาติต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น อัตราท่องเที่ยวระหว่างเงินบาทต่อเงินเยน 100 เยน งบประมาณด้านการส่งเสริม และ พัฒนาการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เช่น การประชาสัมพันธ์ การ โฆษณา แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ทั้งสามตัวแปรนี้เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน

ผลการศึกษาส่วนที่ 2 ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ทางด้านรายได้ พบว่า ค่าของ รายได้ประชาชาติต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทต่อ เงินเยน 100 เยน งบประมาณด้านการส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย เช่น การประชาสัมพันธ์ การ โฆษณา แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 3 ตัวแปรนี้มีความยืดหยุ่นของอุปสงค์ทางด้านรายได้น้อยกว่า 1 อธิบายได้ว่า เมื่อตัวแปร ที่นำมาศึกษาข้างต้นเปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าจะสูงหรือลดลงไปร้อยละ 1 จำนวนนักท่องเที่ยว ชาวญี่ปุ่นที่เดินทางเข้าท่องเที่ยวในประเทศไทยจะเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้าม

สิทธิศักดิ์ ชุมหรั่งโรจน์ (2546) ศึกษาเรื่อง การศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดจำนวนอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยวัดค่าอุปสงค์เป็นปริมาณวันที่นักท่องเที่ยวพำนักในประเทศไทย การศึกษาจำแนกฟังก์ชันอุปสงค์ตามสัญชาติของนักท่องเที่ยว 2 กลุ่ม ได้แก่ สัญชาติญี่ปุ่นและสัญชาติเยอรมัน โดยพิจารณาให้ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศคู่แข่งทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทย ใช้ข้อมูลทศนิยมปีประเภทอนุกรมเวลา จำแนกเป็นรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2544 โดยวิเคราะห์แบบจำลองทางเศรษฐมิติ โดยอาศัยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares-OLS) และวิธีการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงซ้อน (multiple regression analysis) โดยมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. อุปสงค์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศของนักท่องเที่ยวสัญชาติเยอรมัน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{Log (Dgm)} = & -13.4805 - 0.1812\text{log (Pti)} - 0.1371\text{log (pti-1)} \\ & \quad (-2.6777)** \quad (-2.1391)* \\ & + 0.52871\text{log (Pmi)} + 0.4027\text{log (Pmi-1)} \\ & \quad (3.4224)** \quad (4.3778)*** \\ & + 1.5113\text{log (Yi-1)} + 0.78501\text{log (Ti-1)} + 0.3172A \\ & \quad (3.9719)*** \quad (26.0878)*** \quad (6.4404)*** \end{aligned}$$

$$R\text{-squared} = 0.9962$$

$$F \text{ statistic} = 224.6936$$

$$D.W. = 1.8545$$

ตัวเลขในวงเล็บแสดงถึงค่า t statistic

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

โดยกำหนดให้

Dgm คือ อุปสงค์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศสัญชาติเยอรมัน

Pti คือ ราคาการท่องเที่ยวต่อวันในประเทศไทยในปีที่ i

Pti-1 คือ ราคาการท่องเที่ยวต่อวันในประเทศไทยในปีที่ $i - 1$

Pmi คือ ราคาการท่องเที่ยวต่อวันในประเทศมาเลเซียในปีที่ i

Pmi-1 คือ ราคาการท่องเที่ยวต่อวันในประเทศมาเลเซียในปีที่ $i - 1$

Yi-1 คือ รายได้ต่อหัวของนักท่องเที่ยวในปีที่ $i - 1$

Ti-1 คือ จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศสัญชาติเยอรมันในปีที่ $i - 1$

A คือ ตัวแปรหุ่นการจัดปีเทศกาล

2. อุปสงค์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศของนักท่องเที่ยวสัญชาติญี่ปุ่น ดังนี้

$$\text{Log}(D_{jp}) = -10.0367 - 1.0005 \log(P_{ti}) + 5113 \log(Y_i)$$

$$(-5.8877)^{***} \quad (4.7123)^{***}$$

R-squared = 0.8930

F statistic = 50.0795

D.W. = 2.0406

ตัวเลขในวงเล็บแสดงถึงค่า t statistic

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

โดยกำหนดให้

Djp คือ อุปสงค์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศสัญชาติญี่ปุ่น

Pti คือ ราคาการท่องเที่ยวต่อวันในประเทศไทยในปีที่ i

Yi คือ รายได้ต่อหัวของนักท่องเที่ยวในปีที่ $i - 1$

ผลการศึกษาพบว่า อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเยอรมันถูกกำหนดจากปัจจัย 7 ประการ ได้แก่ ราคาการท่องเที่ยวต่อวันในประเทศไทยในปีที่ i และปีที่ $i - 1$ ราคาการท่องเที่ยวต่อวันในประเทศมาเลเซียในปีที่ i และปีที่ $i - 1$ รายได้ต่อหัวของนักท่องเที่ยวในปีที่ $i - 1$ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวเยอรมันในปีที่ $i - 1$ และการจัดปีเทศกาล

กาลส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย สำหรับนักท่องเที่ยวสัญชาตินี้ การท่องเที่ยวในประเทศไทยและการท่องเที่ยวในประเทศมาเลเซียสามารถทดแทนกันได้ และการท่องเที่ยวของประเทศไทยไม่สามารถทำการแข่งขันด้านราคากับการท่องเที่ยวของประเทศมาเลเซียได้ ในกรณีของนักท่องเที่ยวสัญชาติญี่ปุ่น พบว่า อุปสงค์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศของนักท่องเที่ยวสัญชาตินี้ถูกกำหนดจากปัจจัย 2 ประการ ได้แก่ ราคาการท่องเที่ยวต่อวันในประเทศไทยในปีที่ i และรายได้ต่อหัวของนักท่องเที่ยวในปีที่ i สำหรับนักท่องเที่ยวสัญชาตินี้ การท่องเที่ยวในประเทศไทยและการท่องเที่ยวในประเทศมาเลเซียไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกันและไม่สามารถทดแทนกันได้

พรทิพย์ อีสริยานนท์ (2547) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทย: กรณีศึกษานักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและประเทศญี่ปุ่น ตลอดจนสามารถพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและประเทศญี่ปุ่นที่เดินทางมาประเทศไทยในอนาคต โดยศึกษานักท่องเที่ยวที่เป็นตลาดหลักของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531-2546 ทำการวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณในรูปลอการิทึม โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์แบบจำลองอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาประเทศไทย ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวประเทศมาเลเซีย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{LnVMAL} = & 004855 + 0.86907 \text{ LnY} - 2.72463 \text{ LnRPI} - 0.44147 \text{ LnCS} \\ & (5.22372)^{***} \quad (-2.85185)^{**} \quad (-2.47855)^{**} \\ & + 0.47631 \text{ LnEXR} + 0.63949 \text{ LnV} \quad (-1) \\ & (1.11007) \quad (3.10768)^{**} \end{aligned}$$

R -squared = 0.9472

Adjusted R -squared = 0.91786

D.W. = 2.16

F statistic = 32.2918

2. นักท่องเที่ยวจากประเทศญี่ปุ่น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{LnVJAP} = & -7.1790 + 0.67534 \text{ LnY} + 0.50373 \text{ LnEXR} \\ & (1.03271) \quad (1.7160)^* \\ & + 0.53456 \text{ LnV} (-1) + 0.22179 \text{ LnT} \\ & (3.5289)^{***} \quad (2.58541)^{**} \end{aligned}$$

R -squared = 0.93463

Adjusted R -squared = 0.90850

D.W. = 2.09

F statistic = 35.75117

ตัวเลขในวงเล็บแสดงถึงค่า t statistic

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

โดยกำหนดให้

V_{it} คือ จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศ i ที่เดินทางมาประเทศไทย ในปีที่ t มีหน่วยเป็นคน

Y_{it} คือ รายได้เฉลี่ยต่อบุคคลของนักท่องเที่ยวประเทศ i ที่เดินทางมาประเทศไทย ในปีที่ t มีหน่วยเป็นเงินสกุลของประเทศ i (ริงกิต/เยน)

RPI_{it} คือ ดัชนีราคาผู้บริโภคโดยเปรียบเทียบของประเทศ i ในปีที่ t โดยคำนวณจากดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทยหารด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศ i ในปีที่ t หรือ $CPIT/CPI_{it}$ การศึกษาครั้งนี้ใช้ปี พ.ศ. 2538 เป็นปีฐาน เนื่องจากเป็นปีที่เศรษฐกิจอยู่ในภาวะปกติมีเสถียรภาพ

CPI_t คือ ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทยในปีที่ t โดยใช้ปี พ.ศ. 2538 เป็นปีฐาน

CPT_{it} คือ ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศ i ในปีที่ t โดยใช้ปี พ.ศ. 2538 เป็นปีฐาน

CS_{it} คือ ต้นทุนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนของนักท่องเที่ยวประเทศ i ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ในปีที่ t มีหน่วยเป็นบาท

EXR_{it} คือ อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงระหว่างค่าเงินบาทของประเทศไทยกับ
ค่าเงินของประเทศ i ในปี t คำนวณจาก $RER = NEX(CPI_{it}/CPIT_t)$

NEX คือ อัตราแลกเปลี่ยนตัวเงิน

Vi_{t-1} คือ จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศ i ที่เดินทางมาประเทศไทย ในปี $t-1$ มีหน่วยเป็นคน

T_{it} คือ ต้นทุนการเดินทางของนักท่องเที่ยวประเทศ i ในประเทศไทย ในปี t มีหน่วยเป็นบาท

ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยของประเศมาเลเซีย ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อบุคคลและจำนวนนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียในปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนนักท่องเที่ยว ดัชนีราคาผู้บริโภค โดยเปรียบเทียบและต้นทุนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวประเศมาเลเซียที่เดินทางมาประเทศไทย สำหรับนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นพบว่า อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงและจำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นในปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยว ส่วนต้นทุนการเดินทางมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวประเทศญี่ปุ่นที่เดินทางมาประเทศไทย และการวิเคราะห์สมการแนวโน้ม พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเศมาเลเซียและประเศญี่ปุ่นมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง

ธนศักดิ์ ยุตยาจาร (2547) ศึกษาเรื่อง *ปัจจัยกำหนดปริมาณนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออก* มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยศึกษาเฉพาะกลุ่มประเทศหลัก ๆ ที่ทำรายได้มากกว่าร้อยละ 10 หรือมีจำนวนนักท่องเที่ยวมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ ซึ่งมี 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ จีน ญี่ปุ่น และฮ่องกง โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) แบบอนุกรมเวลา (time series) ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2525-2544 ยกเว้นเฉพาะประเทศจีนที่ใช้ข้อมูลในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2529-2543 ทำการวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอยเชิงซ้อน (multiple regression analysis) โดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS) มีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ประเทศมาเลเซีย ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{NTM} = & 2149793.5921 - 608.130\text{EXPM} + 1568.3175\text{YPCTM} \\
 & (-3.6701)^{***} \quad (1.9765)^* \\
 & -54651.1749\text{YPEM} + 728.0145\text{BUDL} + 83350.7400\text{DMY1} \\
 & (-2.8131)^{**} \quad (5.8905)^{***} \quad (3.1232)^{***} \\
 & -286438.4263\text{DMY2} + 76998.7476\text{DMY3} - 0.6792\text{AR} (1) \\
 & (-4.8857)^{***} \quad (3.7745)^{***}
 \end{aligned}$$

 R -squared = 0.9731Adjusted R -squared = 0.9492

D.W. = 2.3843

 F statistic = 40.7220

2. ประเทศสิงคโปร์ ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{NTS} = & -73200.4600 + 0.5572\text{NTSL} + 31.4221\text{EXPS} + 1158.6369\text{YPES} \\
 & (5.1714)^{***} \quad (4.0612)^{***} \quad (2.8251)^{***} \\
 & -21910.2709\text{DMY1} + 48289.990\text{DMY2} - 0.3759\text{AR} (1) \\
 & (-2.4880)^{**} \quad (3.7459)^{***}
 \end{aligned}$$

 R -squared = 0.9939Adjusted R -squared = 0.9906

D.W. = 2.2891

 F statistic = 299.2024

3. ประเทศญี่ปุ่น ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{NTJ} = & 2553207.3755 + 0.7491\text{NTJL} - 206.1226\text{EXPJ} - 1721330.4048\text{CCPIJ} \\
 & (4.2059)^{***} \quad (-3.0722)^{***} \quad (-3.2669)^{***} \\
 & -3476.0731\text{YPEJ} + 115.2967\text{YPCTJ} - 81364.0941\text{DAY1} \\
 & (-3.3519)^{***} \quad (3.2458)^{***} \quad (-3.3089)^{***}
 \end{aligned}$$

R -squared = 0.9911

Adjusted R -squared = 0.9867

D.W. = 2.2254

F statistic = 223.1394

4. ประเทศฮ่องกง ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{NTH} = & -302952.1452 + 0.6372\text{NTHL} - 1.3687\text{YDH} + 238.2105\text{YPCTH} \\ & (4.2305)^{***} \quad (-2.1981)^{**} \quad (3.1269)^{***} \\ & + 127.0711\text{BUDL} + 54294.2122\text{DMY2} \\ & (2.8526)^{***} \quad (1.1046) \end{aligned}$$

R -squared = 0.9302

Adjusted R -squared = 0.9034

D.W. = 2.1561

F statistic = 34.6753

5. ประเทศจีน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{NTC} = & -238938 + 0.5996\text{NTCL} + 17.8676\text{YDC} + 33.8848\text{EXPC} \\ & (3.4440)^{***} \quad (6.4494)^{***} \quad (3.0928)^{***} \\ & + 146.8113\text{BUDL} - 739762.6143\text{DMY2} - 42064.9348\text{DMY3} \\ & (2.7556)^{***} \quad (-6.3667)^{***} \quad (-3.1009)^{***} \\ & -1.4640\text{AR} (1) \\ & (-4.5573)^{***} \end{aligned}$$

R -squared = 0.9909

Adjusted R -squared = 0.9781

D.W. = 2.0357

F statistic = 77.6058

ตัวเลขในวงเล็บแสดงถึงค่า t statistic

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

โดยกำหนดให้

NT_i คือ จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศ *i*

Y_{di} คือ รายได้ที่แท้จริงต่อหัวของนักท่องเที่ยวจากประเทศ *i*

BUDL คือ งบประมาณสนับสนุนการท่องเที่ยวในปีที่ผ่านมาของประเทศไทย

N_{tiL} คือ จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศ *i* ในปีที่ผ่านมา

YPE_i คือ สัดส่วนของรายได้ต่อหัวของนักท่องเที่ยวจากประเทศ *i* เทียบกับ
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวจากประเทศ *i*

YPCT คือ สัดส่วนของรายได้ต่อหัวของนักท่องเที่ยวจากประเทศ *i* เทียบกับ
ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย

EXPI คือ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวจากประเทศ *i* ในการ
ท่องเที่ยวประเทศไทย

CCPI_i คือ อัตราเปรียบเทียบของดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศ *i* กับดัชนีราคา
ผู้บริโภคของประเทศไทย

DMY1 คือ ตัวแปรหุ่นตัวที่ 1 โดยกำหนดให้ในปีที่เกิดเหตุการณ์ไม่สงบหรือ
วิกฤตต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศไทยและนอกประเทศ ค่า DMY1 = 1 และในปีที่
เหตุการณ์ปกติ ค่า DMY1 = 0

DMY2 คือ ตัวแปรหุ่นตัวที่ 2 โดยกำหนดให้ปีที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้
อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบมีการจัดการของประเทศไทย ค่า DMY2 = 1 และปีที่มีการ
ใช้อัตราแลกเปลี่ยนแบบอื่น ๆ ค่า DMY2 = 0

DMY3 คือ ตัวแปรหุ่นตัวที่ 3 โดยกำหนดให้ปีที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว
ในประเทศไทย ค่า DMY3 = 1 และปีที่ไม่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศไทย ค่า
DMY3 = 0

ผลการศึกษาพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวใน
ประเทศไทยในปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศสิงคโปร์
ญี่ปุ่น ฮองกง และจีน ในทิศทางเดียวกัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวยัง
มีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและญี่ปุ่น ในทิศทางตรงข้าม

ยกเว้นประเทศสิงคโปร์และจีน อัตราส่วนเปรียบเทียบของดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศญี่ปุ่น ในทิศทางตรงกันข้าม รายได้ที่แท้จริงต่อหัวของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศจีน ในทิศทางเดียวกัน ยกเว้นประเทศฮ่องกง สัดส่วนของรายได้ต่อหัวของนักท่องเที่ยวเทียบกับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศสิงคโปร์ ในทิศทางเดียวกัน ยกเว้นประเทศมาเลเซียและญี่ปุ่น สัดส่วนของรายได้ต่อหัวของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย ญี่ปุ่น และฮ่องกง ในทิศทางเดียวกัน งบประมาณสนับสนุนการท่องเที่ยวในปีที่ผ่านมาของประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย ฮ่องกง และจีน ในทิศทางเดียวกัน ตัวแปรหุ่นที่แสดงเหตุการณ์ไม่ถึงสงบหรือวิกฤตต่าง ๆ มีนัยสำคัญในการกำหนดปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และญี่ปุ่น ตัวแปรหุ่นที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงมาใช้อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบมีการจัดการของประเทศไทยมีนัยสำคัญในการกำหนดปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และจีน ยกเว้นประเทศฮ่องกง ตัวแปรหุ่นที่แสดงถึงปีที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศไทยมีนัยสำคัญในการกำหนดปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศจีนและมาเลเซีย

เอกวัฒน์ เดชสกุล (2550) ศึกษาเรื่อง *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมายังประเทศไทย: กรณีศึกษานักท่องเที่ยวเกาหลีใต้ และญี่ปุ่น* มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อภาคการท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยได้จำแนกนักท่องเที่ยวออกตามประเทศที่เป็นถิ่นที่อยู่ของนักท่องเที่ยว 2 ประเทศ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศเกาหลีใต้ โดยพิจารณาให้ประเทศสิงคโปร์และประเทศเวียดนามเป็นประเทศคู่แข่งทางภาคการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) แบบอนุกรมเวลา (time series) ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2528-2547 ทำการวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอยเชิงซ้อนหรือเชิงพหุ (multiple regression analysis) โดยพิจารณาคัดเลือกตัวแปรด้วยวิธี Stepwise มีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ประเทศญี่ปุ่น ดังนี้

$$Q = -24694499 + 0.206\text{POP} - 2702.633\text{ERv}$$

$$(7.193)^{***} \quad (-2.175)^{**}$$

$$R\text{-squared} = 0.948 \quad \text{Adjusted } R\text{-squared} = 0.942$$

$$D.W. = 1.618 \quad F \text{ statistic} = 155.775$$

2. ประเทศเกาหลีใต้ ดังนี้

$$Q = 3491256.0 + 152159.54\text{GDP} + 1.51\text{E} + 08\text{ERs}$$

$$(8.517)^{***} \quad (3.032)^{***}$$

$$+ 19011.545\text{ERv} - 0.149\text{POP} + 672.885\text{HW}$$

$$(5.660)^{***} \quad (-3.169)^{***} \quad (2.511)^{**}$$

$$R\text{-squared} = 0.979 \quad \text{Adjusted } R\text{-squared} = 0.972$$

$$D.W. = 2.099 \quad F \text{ statistic} = 132.305$$

ตัวเลขในวงเล็บแสดงถึงค่า t statistic

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

โดยกำหนดให้

Q คือ จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (คน) ที่เดินทางมายังประเทศไทย

POP คือ จำนวนประชากร (คน) ของประเทศนักท่องเที่ยว

GDP คือ รายได้ประชาชาติต่อหัวมีหน่วยเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยว

ERt คือ อัตราแลกเปลี่ยนในรูปเงินสกุลบาทต่อสกุลเงินของประเทศ

นักท่องเที่ยว 1 หน่วย

ERs คือ อัตราแลกเปลี่ยนในรูปเงินสกุลดอลลาร์สิงคโปร์ต่อสกุลเงินของประเทศนักท่องเที่ยว 1 หน่วย

ERv คือ อัตราแลกเปลี่ยนในรูปเงินสกุลดอง (dong) ต่อสกุลเงินของประเทศนักท่องเที่ยว 1 หน่วย

BT คือ งบประมาณที่ใช้ในการส่งเสริมภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทย (บาท)

BTa คือ งบประมาณที่ใช้ในการส่งเสริมภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทยในประเทศญี่ปุ่น (บาท)

BTk คือ งบประมาณที่ใช้ในการส่งเสริมภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทยในประเทศเกาหลีใต้ (บาท)

HW คือ ชั่วโมงการทำงานต่อคน (ชั่วโมง) ของประเทศนักท่องเที่ยว

I คือ เวลา (อนุกรมเวลารายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528-2547 รวม 20 ปี)

j คือ ประเทศนักท่องเที่ยว โดยที่ $j = 1, 2$ คือ ประเทศเกาหลีใต้ และ ประเทศญี่ปุ่น

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดสมการแบบจำลองจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศสัญชาติญี่ปุ่นที่เดินทางมายังประเทศไทยมีตัวแปรอิสระ 2 ตัว ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ จำนวนประชากรของประเทศญี่ปุ่น มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและอัตราแลกเปลี่ยนในรูปเงินสกุลดองของประเทศเวียดนามต่อเงินสกุลของประเทศญี่ปุ่น 1 หน่วย มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม ทางด้านปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดสมการแบบจำลองจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศสัญชาติเกาหลีใต้ที่เดินทางมายังประเทศไทยมีตัวแปรอิสระ 5 ตัว ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ รายได้ประชาชาติต่อหัวมีหน่วยเป็นเงินตราของประเทศเกาหลีใต้ อัตราแลกเปลี่ยนในรูปเงินสกุลดอลลาร์สิงคโปร์ต่อเงินสกุลของประเทศเกาหลีใต้ 1 หน่วย และอัตราแลกเปลี่ยนในรูปเงินสกุลดองของประเทศเวียดนามต่อสกุลเงินของประเทศเกาหลีใต้ 1 หน่วย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนจำนวนประชากรของประเทศเกาหลีใต้ และชั่วโมงการทำงานต่อคนของประเทศเกาหลีใต้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

บทที่ 3

นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

ความเป็นมาของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย

การท่องเที่ยวเริ่มเป็นที่รู้จักแพร่หลายมาตั้งแต่สมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยเฉพาะการเดินทางท่องเที่ยวข้ามประเทศ สมัยก่อนการเดินทางท่องเที่ยวยังเป็นเรื่องของคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง แต่ในปัจจุบันการท่องเที่ยวไม่ได้จำกัดอยู่ในวงแคบเฉพาะผู้มีฐานะดีเท่านั้น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเริ่มมีการอนุญาตให้มีวันหยุดทำงานโดยได้รับค่าตอบแทนตามปกติในประเทศแถบยุโรป สหรัฐอเมริกา ประกอบกับสภาพทางเศรษฐกิจของประเทศเหล่านั้นมีการขยายตัวดีขึ้น ทำให้ผู้คนได้มีโอกาสเดินทางท่องเที่ยวได้มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันการคมนาคมมีความรวดเร็วและสะดวกสบายมากขึ้น จึงมีส่วนช่วยให้การเดินทางทำได้สะดวกและประหยัด จนทำให้การท่องเที่ยวกลายเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับการนำมาซึ่งรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศที่สำคัญ จึงได้เริ่มมีการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยอย่างจริงจัง โดยการจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ.ส.ท.) ขึ้นในปี พ.ศ. 2503 และต่อมาในปี พ.ศ. 2522 ได้ยกระดับฐานะจาก “องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” ขึ้นเป็น “การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” (Tourism Authority of Thailand--TAT) มีชื่อย่อว่า “ททท.” โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550ก, หน้า 10)

1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนการประกอบอาชีพของคนไทยในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
2. เผยแพร่ประเทศไทยในด้านความงามของธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา และวัฒนธรรมเทคโนโลยี ตลอดจนกิจกรรมอย่างอื่นอันเป็นการชักจูงให้มีการเดินทางท่องเที่ยว

3. อำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว
4. ส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความเป็นมิตรไมตรีระหว่างประชาชนและระหว่างประเทศโดยอาศัยการท่องเที่ยว
5. ริเริ่มให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยว และเพื่อพัฒนาปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว

สถานการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

ในปี พ.ศ. 2547 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางมาประเทศไทยทั้งสิ้น 11,650,703 คน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 16.46 ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวภายหลังจากเกิดการแพร่ระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARS) ในภูมิภาคเอเชียในปี พ.ศ. 2546 แม้ว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2547 จะได้รับผลกระทบจากหลายเหตุการณ์ เช่น การระบาดของโรคไข้หวัดนก เหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และราคาน้ำมันโลกที่เพิ่มขึ้นก็ตาม แต่ประเทศไทยก็ยังสามารถรักษาเสถียรภาพการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวไว้ได้ในระดับที่น่าพอใจ สำหรับการเกิดเหตุการณ์ธรณีพิบัติ (สึนามิ) ทางภาคใต้ฝั่งอันดามันของประเทศไทย เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม นั้น มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2547 น้อยมาก เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้เดินทางเข้ามาประเทศไทยเพื่อฉลองเทศกาลคริสต์มาสก่อนหน้านี้อแล้ว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2547, หน้า 1-2)

ในปี พ.ศ. 2548 พบว่า ตัวแปรหลักที่ทำให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยอยู่ในภาวะคงที่ ได้แก่ เหตุการณ์ธรณีพิบัติ (สึนามิ) และเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย 11,516,936 คน ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 1.15 แต่การชะลอตัวดังกล่าวอยู่ในภาวะที่ไม่รุนแรงนัก เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่นิยมการท่องเที่ยวทางทะเลได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหันมาเดินทางท่องเที่ยวทะเลแถบอ่าวไทยเป็นทางเลือกอื่น นอกเหนือจากแถบอันดามันแทน คือ ตราด หัวหิน และสมุย นอกจากนี้ยังเป็นผลจากความพยายาม

ในการกระตุ้น และเร่งฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่ประสบภัยอย่างเร่งด่วนของภาครัฐ และเอกชน ที่ทำให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยได้รับผลกระทบจากวิกฤตรอบด้านเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548ข, หน้า 1)

ในปี พ.ศ. 2549 มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งสิ้น 13,821,802 คน ขยายตัวเพิ่มขึ้นสูงกว่าร้อยละ 20.01 นับว่าเป็นอัตราการขยายตัวที่สูงมาก สาเหตุของการขยายตัวที่เพิ่มสูงขึ้น คือ การฟื้นตัวจากผลกระทบในเหตุการณ์ธรณีพิบัติ (สึนามิ) ผ่นวกกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย จากการจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี และการจัดงานพืชสวนโลก ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2550 แม้จะมีปัญหาทางด้านการเมืองจากเหตุการณ์การปฏิรูปการปกครอง เมื่อวันที่ 19 กันยายน และการก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มาเป็นอุปสรรคต่อการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยวเกือบตลอดทั้งปีก็ตาม (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2549ข, หน้า 1-2)

สำหรับในปี พ.ศ. 2550 สถานการณ์การเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติยังคงเพิ่มขึ้นในทิศทางบวก แม้จะมีปัจจัยที่กระทบต่อบรรยากาศในการเดินทางท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี เริ่มจากปัญหาทางการเมือง การก่อความวุ่นวายภายในประเทศ ตั้งแต่การลอบวางระเบิดหลายจุดในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในช่วงของการเฉลิมฉลองเทศกาลสงกรานต์ปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวขาดความเชื่อมั่นที่จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย รวมทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ จากราคาน้ำมันที่ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น และอัตราค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอก เช่น ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกาตกต่ำสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน รวมทั้งปัญหาการก่อการร้ายในภูมิภาคยุโรป แต่ปัจจัยเหล่านี้กลับไม่ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวมากนัก เนื่องจากจำนวนการเดินทางท่องเที่ยวยังมีการเติบโตเพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะพื้นที่ฝั่งอันดามันในภาคใต้ จากภาวะการฟื้นตัวในเหตุการณ์ธรณีพิบัติ (สึนามิ) รวมทั้งผลจากการจัดงานพืชสวนโลก ในช่วงต้นปี การจัดงานเฉลิมฉลองในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมายุครบ 80 พรรษา และการจัดแข่งขันกีฬาซีเกมส์ในช่วงปลายปี รวมทั้งการกระตุ้นการ

เดินทางท่องเที่ยวในช่วงนอกฤดูกาลในโครงการ “Amazing คูปองเงินสดลดทั่วไทย” ได้สร้างบรรยากาศการเดินทางท่องเที่ยว ทำให้ภาพรวมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง ด้วยอัตราร้อยละ 4.65 มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 14,464,228 คน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550ง, หน้า 2)

การวิจัยครั้งนี้จะอธิบายถึงตลาดนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร ซึ่งเป็นตลาดหลักที่สำคัญในกลุ่มประเทศยุโรป และนำเสนอผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไป พฤติกรรมการเดินทาง และรูปแบบค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร

สถานการณ์การท่องเที่ยวของตลาดนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร

ข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2550จ, หน้า 94-98) พบว่า นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรนับเป็นตลาดนักท่องเที่ยวหลักของประเทศไทย แต่เดิมในช่วงปี พ.ศ. 2530-2545 มีขนาดตลาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของภูมิภาคยุโรปรองจากตลาดเยอรมัน ในภาพรวมของประเทศไทยถือเป็นตลาดขนาดใหญ่อันดับ 7 มีส่วนแบ่งตลาดประมาณร้อยละ 5.28 นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรมีการเดินทางมาประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีการเติบโตเฉลี่ยในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา ถึงร้อยละ 10.36 ต่อปี ทั้งนี้ยกเว้นในปี พ.ศ. 2534 เท่านั้นที่เดินทางมาประเทศไทยลดลงเนื่องจากสาเหตุของสงครามอ่าวเปอร์เซีย โดยทั่วไปแล้วนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาประเทศไทยจะมีวันพักเฉลี่ยค่อนข้างสูง และมีการใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันสูง สร้างรายได้ทางการท่องเที่ยวให้แก่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก โดยในปี พ.ศ. 2538 ตลาดนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรสร้างรายได้ทางการท่องเที่ยวให้กับประเทศไทยถึง 13,242.27 ล้านบาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2539 และปี พ.ศ. 2540 เริ่มกลับมาครองตลาดเป็นอันดับ 1 ของภูมิภาคยุโรป โดยตลาดนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยลดลงที่ 9,042 และ 8,787.18 ล้านบาท ตามลำดับ โดยเฉพาะการใช้จ่ายในการซื้อของ เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวตลาดเก่าหรือเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางซ้ำ ทำให้มีประสบการณ์ในการจัดการเดินทางท่องเที่ยวได้เอง และสามารถเลือกสถานที่พักในราคาประหยัดได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังเกิดจากสาเหตุ

การลดค่าเงินบาทในช่วงกลางปี พ.ศ. 2540 ก็มีส่วนที่ทำให้รายได้ทางการท่องเที่ยวมีอัตราที่ลดลง

ในปี พ.ศ. 2541 ตลาดนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรมีการเติบโตดีขึ้นในอัตราร้อยละ 34.52 หรือมีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด 490,304 คน โดยเกิดจากปัจจัยหลายประการ คือ ความสำเร็จในเรื่องของค่าเงินบาท การปรับลดราคาค่าโดยสารเครื่องบิน การเพิ่มเที่ยวบินของบริษัท การบินไทย จำกัด รวมไปถึงความสงบเรียบร้อยภายในประเทศของไทย เหล่านี้ล้วนเป็นเหตุจูงใจให้การเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยขยายตัวสูงขึ้น

ในปี พ.ศ. 2542 นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรเดินทางเข้ามาในประเทศไทยทั้งสิ้น 425,688 คน มีการขยายตัวลดลงร้อยละ 13.24 แต่ก็ยังถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เนื่องจากนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรครองส่วนแบ่งตลาดมากขึ้นเป็นอันดับที่ 7 จากเดิมที่อยู่ในอันดับที่ 8 ในปี พ.ศ. 2541

ในปี พ.ศ. 2543 นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรเดินทางเข้ามาประเทศไทยทั้งสิ้น 476,387 คน ขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 11.91 ต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาจากปัจจัยเสริมทางด้านการเพิ่มจำนวนเที่ยวบินของบริษัท การบินไทย จำกัด ในเส้นทางกรุงลอนดอน-กรุงเทพฯ ความสำเร็จในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน รวมถึงความสงบเรียบร้อยภายในประเทศไทยและการที่แหล่งท่องเที่ยวเริ่มเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากขึ้นประกอบกับการที่นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรมีกำลังซื้อที่ค่อนข้างสูง

ในปี พ.ศ. 2544 ตลาดนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรมีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.73 หรือมีจำนวนนักท่องเที่ยว 517,974 คน ซึ่งในปีนี้อัตราการขยายตัวในระดับที่ดีต่อเนื่องตลอดทั้งปี ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของประเทศที่เข้มแข็ง และความคึกคักของประเทศไทย

ในปี พ.ศ. 2545 นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรเดินทางเข้าสู่ประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 569,812 คน เป็นอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นสูงในอัตราร้อยละ 10.01 จากกระแสความต้องการเดินทางมาประเทศไทย แม้ว่าจะมีปัจจัยลบหลายด้านไม่ว่าจะเป็นการลดจำนวนเที่ยวบินของสายการบินแควนตัส/บริติชแอร์เวย์ในเส้นทางอังกฤษ-กรุงเทพฯ จำนวน 3 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ ความหวุ่นวิตกในเหตุการณ์ก่อการร้ายขึ้นอีกในช่วงการครบรอบเดือนกันยายน การเกิดเหตุระเบิดในบาห์ลี และการที่สหรัฐอเมริกาประกาศ

ทำสงครามกับอิรักโดยมีอังกฤษเป็นแนวร่วมสนับสนุน แต่ก็มีได้ส่งผลกระทบต่อการเดินทางมาประเทศไทยแต่อย่างใด เนื่องจากความได้เปรียบในเรื่องของอัตราแลกเปลี่ยนของค่าเงินปอนด์และความคึกคักของประเทศไทย

ในปี พ.ศ. 2546 มีนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรเดินทางเข้าไทยเป็นจำนวนทั้งสิ้น 545,000 คน ลดลงร้อยละ 4.35 จากปัจจัยด้านลบที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ การแพร่ระบาดของโรคซาร์ในภูมิภาคเอเชียในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม การประกาศเป็นพันธมิตรกับสหรัฐอเมริกาในการทำสงครามกับประเทศอิรัก ส่งผลให้เกิดความหวาดวิตกว่าจะเป็นเป้าหมายของการถูกโจมตีจากการก่อการร้ายระหว่างประเทศทำให้นักท่องเที่ยวตลาดสหราชอาณาจักรชะลอตัวลงเกือบตลอดทั้งปี โดยสถานการณ์ในช่วงไตรมาสแรกของปีที่มีการขยายตัวสูงในระดับที่ดีโดยเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 7 แต่ก็ได้หดตัวตั้งแต่ช่วงไตรมาส 2 จากปัจจัยทางด้านการระบาดของโรคซาร์ในภูมิภาคเอเชีย ส่งผลให้นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรวิตกกังวลต่อความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยวระยะไกลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคเอเชีย จนทำให้นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งหันไปเดินทางท่องเที่ยวภูมิภาคอื่นแทน เช่น คาเรียเบียน แอฟริกาใต้ อเมริกาใต้ สหรัฐอเมริกา ศรีลังกา และมัลดีฟ เป็นต้น ซึ่งแม้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคซาร์ในประเทศไทยจะคลี่คลายลงในช่วงครึ่งปีหลังของปี รวมทั้งสภาพเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรเองก็ปรับตัวดีขึ้น จึงส่งผลให้ตลาดนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรฟื้นตัวกลับมาได้ในช่วงปลายปี แต่ก็ไม่เพียงพอที่จะสามารถชดเชยความวิตกกังวลของการก่อการร้ายและการแพร่ระบาดของโรคซาร์ในภูมิภาคเอเชียในช่วงแรกได้

ในปี พ.ศ. 2547 ตลาดสหราชอาณาจักรเดินทางเข้ามาประเทศไทยทั้งสิ้น 628,679 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.53 สาเหตุจากการคลายความวิตกกังวลจากวิกฤติโรคซาร์และปัญหาการก่อการร้ายในปีที่ผ่านมา แม้ว่าจะเกิดการระบาดของโรคไข้หวัดนกในประเทศไทยช่วงเดือนมีนาคม ประกอบกับมีการแข่งขันฟุตบอล Euro 2004 ณ ประเทศกรีซ ในช่วงเดือนมิถุนายน จะทำให้ช่วงดังกล่าวนักท่องเที่ยวในตลาดยุโรปมีการขยายตัวการเดินทางระยะไกลลง แต่ภายหลังจากนั้นตลาดได้มีการฟื้นตัวกลับคืนอย่างรวดเร็ว จากปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญทางด้านสภาพเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรที่ปรับตัวดีขึ้นอย่างมาก และการเพิ่มเที่ยวบินจากลอนดอนมายังกรุงเทพฯ อีก 1 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ของบริษัท

การบินไทย จำกัด และการเปิดเส้นทางบินใหม่จากลอนดอนมายังกรุงเทพฯ ของสายการบินภูเก็ท แอร์ จำนวน 3 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน และได้ขยายเป็น 5 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ในเดือนธันวาคม

ในปี พ.ศ. 2548 ภายหลังประเทศไทยประสบกับวิกฤติธรรมิพิบัติภัยสึนามิในช่วงปลายปี พ.ศ. 2547 ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างรุนแรงในหลาย ๆ ตลาด แต่สำหรับสหราชอาณาจักรกลับได้รับผลกระทบเพียงเล็กน้อยในช่วง 1-2 เดือนแรก ภายหลังจากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ สาเหตุจากความไม่แน่ใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น แต่เมื่อสถานการณ์มีความชัดเจนมากขึ้น นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรก็กลับมาเติบโตได้ตามปกติ ส่งผลให้สิ้นปีมีนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรเดินทางเข้ามาประเทศไทย จำนวน 680,978 คน ขยายตัวเพิ่มขึ้นในระดับที่ถึงร้อยละ 8.32 จากความได้เปรียบจากการเป็นตลาดเก่า นอกจากนี้นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรยังมีการเดินทางกระจายไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในประเทศแทนพื้นที่ที่ประสบภัย เช่น เชียงใหม่ พัทยา และเกาะสมุย ซึ่งไม่ได้รับความเสียหายจากสึนามิ นอกจากนี้ยังมีแรงเสริมจากการเพิ่มเที่ยวบินของบริษัท การบินไทย จำกัด เป็น 14 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เมื่อช่วงปลายปี พ.ศ. 2547

สถานการณ์ท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2549 มีจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร 745,525 คน ขยายตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตลอดทั้งปี มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.48 จากการฟื้นตัวคืนจากการได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์สึนามิและมีการส่งเสริมการตลาด อาทิ การจัดงานรำลึก 1 ปีสึนามิ ที่จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา และตรัง เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2548 โดยในงานมีผู้ประสบภัย ญาติผู้เสียชีวิตจากคลื่นยักษ์สึนามิ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และสื่อมวลชน รวมถึงบุคคลสำคัญจากสาขาต่าง ๆ เดินทางมาร่วมไว้อาลัยจำนวนมาก อีกทั้งยังเป็นการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศกลับมาเที่ยวทะเลแถบอันดามันของไทยอีกครั้ง สำหรับปัญหาทางด้านการเมืองของไทย เกิดการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ส่งผลกระทบต่อตลาดชะลอตัวลงเล็กน้อยเมื่อเหตุการณ์ได้คลี่คลายลง ตลาดจึงปรับตัวเข้าสู่ภาวะปกติในเดือนตุลาคม

สถานการณ์ท่องเที่ยวตลาดสหราชอาณาจักรเดินทางเข้ามาประเทศไทยในปี พ.ศ. 2550 มีจำนวนทั้งสิ้น 746,422 คน ขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยที่ร้อยละ 0.12 ในช่วงไตรมาสแรกนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรมีอัตราการขยายตัวในอัตราที่สูงถึงร้อยละ 12.30 ถึงแม้

ว่าจะมีเหตุการณ์ลอบวางระเบิดในสถานที่ที่มีการจัดงานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่หลายแห่งในกรุงเทพฯ แต่ก็มิได้ส่งผลกระทบต่อการเดินทางเข้ามาในประเทศไทยของนักท่องเที่ยว สหราชอาณาจักรแต่อย่างใด ในช่วงไตรมาสที่ 2 และไตรมาสที่ 3 ตลาดเริ่มชะลอตัวลง โดยมีอัตราการขายตัวคิดลบร้อยละ 1.56 และ 10.59 ตามลำดับ เนื่องจากวิตกกังวลต่อภาวะโลกร้อนและอุณหภูมิในภูมิภาคยุโรปมีความอบอุ่นขึ้น จึงทำให้นักท่องเที่ยวหันไปท่องเที่ยวในภูมิภาคของตนมากขึ้น อาทิ ตุรกี สเปน และประเทศในแถบแคริบเบียนแทน แต่ตลาดก็มีการปรับตัวที่ดีขึ้นในไตรมาสที่ 4 โดยมีอัตราการขายตัวคิดลบเพียงเล็กน้อย ร้อยละ 0.91 และมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นเรื่อยๆ จะเห็นได้จากมีอัตราการจองที่นั่งโดยสารเครื่องบินหนาแน่นตลอดช่วงตารางการบินฤดูหนาวจนถึงเดือนมีนาคม

รายได้ที่เกิดจากนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรในปี พ.ศ. 2550

ในปี พ.ศ. 2550 นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยรวมทั้งสิ้น 47,437.61 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.41 ซึ่งถือเป็นรายได้อันดับหนึ่งจากการท่องเที่ยวที่ประเทศไทยได้รับ โดยมีค่าใช้จ่ายจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรเท่ากับ 3,805.59 บาทต่อคนต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.15 ในขณะที่วันหยุดเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 16.70 วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.07 (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550จ, หน้า 98)

สายการบินที่รองรับตลาดนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร

ตามตารางการบินฤดูหนาวปี พ.ศ. 2551 (เดือนตุลาคม พ.ศ. 2550 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2551) มีเที่ยวบินประจำจากสหราชอาณาจักรเข้าสู่ประเทศไทย ดังนี้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550จ, หน้า 99)

1. บริษัท การบินไทย จำกัด เที่ยวบินลอนดอน-กรุงเทพฯ จำนวน 14 เที่ยวบินต่อสัปดาห์
2. สายการบินบริติช แอร์เวย์ เที่ยวบินลอนดอน-กรุงเทพฯ-ซิดนีย์ จำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์

3. สายการบินอีว่า แอร์ เที่ยวบินลอนดอน-กรุงเทพฯ-ไทเป จำนวน 6 เที่ยวบินต่อสัปดาห์

4. สายการบินแควนตัส ลอนดอน-กรุงเทพฯ-ซิดนีย์ จำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์

โครงสร้างของตลาดนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร ที่เดินทางเข้ามาประเทศไทย

ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร

ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร ได้แก่ เพศ อายุ และอาชีพ เมื่อพิจารณานักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรจำแนกตามอายุ โดยเปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2549-2550 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 464,005 คน และ 513,917 คน คิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 62.24 และ 68.85 ตามลำดับ ซึ่งในปี พ.ศ. 2550 มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2549 ร้อยละ 10.76 และเป็นนักท่องเที่ยวที่เป็นเพศหญิงจำนวน 281,520 คน และ 232,505 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.76 และ 31.15 ตามลำดับ มีอัตราการขยายตัวลดลงจากปี พ.ศ. 2549 ร้อยละ 17.41 หากพิจารณาถึงช่วงอายุที่นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรในปี พ.ศ. 2550 โดยแบ่งระดับช่วงอายุออกเป็น 7 ช่วง พบว่า ช่วงอายุของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากที่สุด คือ ช่วงอายุ 25-34 ปี มีจำนวนนักท่องเที่ยว 205,667 คน คิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 27.55 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 35-44 ปี 45-54 ปี 15-24 ปี และ 55-64 ปี ตามลำดับ มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน และช่วงอายุของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุต่ำกว่า 15 ปี และ 65 ขึ้นไป มีจำนวนนักท่องเที่ยว 13,777 คน และ 38,453 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.85 และ 5.15 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มอาชีพ นักวิชาการ ผู้ใช้แรงงาน พนักงานบริษัท นักบริหารและผู้จัดการ และกลุ่มนักเรียน นักศึกษา มีสัดส่วนรวมกันสูงถึงร้อยละ 86.79 (ดูตาราง 6)

ตาราง 6

ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2549-2550

ลักษณะทั่วไป	ปี พ.ศ. 2549			ปี พ.ศ. 2550		
	จำนวน (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ ขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ ขยายตัว (ร้อยละ)
เพศ						
ชาย	464,005	62.24	13.28	513,917	68.85	10.76
หญิง	281,520	37.76	3.74	232,505	31.15	-17.41
อายุ						
ต่ำกว่า 15 ปี	13,640	1.83	-7.94	13,777	1.85	1.00
15-24 ปี	103,037	13.82	11.58	107,940	14.46	4.76
25-34 ปี	209,471	28.10	8.63	205,667	27.55	-1.82
35-44 ปี	159,224	21.36	10.57	151,578	20.31	-4.80
45-54 ปี	131,033	17.58	10.69	128,089	17.16	-2.25
55-64 ปี	95,707	12.84	13.52	100,918	13.52	5.44
65 ปีขึ้นไป	33,413	4.48	-2.58	38,453	5.15	15.08
อาชีพ						
นักวิชาการ	223,868	30.03	2.17	222,498	29.81	-0.61
นักบริหารและผู้จัดการ	113,361	15.21	26.4	98,626	13.21	-13.00
พนักงานบริษัท	143,743	19.28	-0.41	117,155	15.70	-18.50
ผู้ใช้แรงงาน	119,056	15.97	60.31	125,931	16.87	5.77
เกษตรกร	5,586	0.75	7.24	2,640	0.35	-52.74
ข้าราชการ	5,625	0.75	21.07	7,604	1.02	35.18
แม่บ้าน	19,085	2.56	-1.25	20,018	2.68	4.89
นักเรียน	76,189	10.22	0.49	83,580	11.20	9.70
กลุ่มเกษียณ	35,078	4.71	-13.55	56,688	7.59	61.61
กลุ่มอาชีพอื่น	1,987	0.27	-24.39	8,710	1.17	338.35
ไม่ประกอบอาชีพ	1,947	0.26	-63.89	2,972	0.40	52.65

ที่มา. จาก ประวัติการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2552, ค้นเมื่อ 11 พฤษภาคม 2552, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_download.php?Rpt=ita

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร

พฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร ประกอบด้วย ความถี่ในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ของการเดินทาง และรูปแบบการเดินทาง (ดูตาราง 7)

ตาราง 7

พฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2549-2550

พฤติกรรมการเดินทาง	ปี พ.ศ. 2549			ปี พ.ศ. 2550		
	จำนวน (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ ขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ ขยายตัว (ร้อยละ)
ความถี่ในการเข้ามา ท่องเที่ยว						
มาครั้งแรก	256,617	34.42	0.91	303,129	40.61	18.13
มาซ้ำ	488,908	65.58	14.58	443,293	59.39	-9.33
รูปแบบการเดินทาง						
เดินทางกับบริษัทนำเที่ยว	131,380	17.62	21.95	128,531	17.24	-2.17
เดินทางด้วยตนเอง	614,145	82.38	7.13	617,891	82.78	0.61
วัตถุประสงค์ของการ เดินทาง						
พักผ่อน	645,660	86.60	8.77	659,096	88.30	2.08
ธุรกิจ	43,268	5.80	43.94	50,240	6.73	16.11
ประชุม	32,198	4.32	10.94	14,099	1.89	-56.21
อื่น ๆ	24,399	3.27	-10.77	22,987	3.08	-53.46
สถานที่พักแรม						
โรงแรม	623,884	83.68	9.38	598,867	80.23	-4.01
บ้านเพื่อน/ญาติ	27,945	3.75	8.36	35,327	4.73	26.42

ตาราง 7 (ต่อ)

พฤติกรรมการเดินทาง	ปี พ.ศ. 2549			ปี พ.ศ. 2550		
	จำนวน (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ ขยายตัว (ร้อยละ)	จำนวน (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	อัตราการ ขยายตัว (ร้อยละ)
บ้านพักตากอากาศ	29,306	3.93	3.12	35,605	4.77	21.49
อื่นๆ	64,390	8.64	14.23	76,623	10.27	19.00

ที่มา. จาก 1. *ประวัติการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ*, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2552, ค้นเมื่อ 11 พฤษภาคม 2552, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_download.php?Rpt=ita53

2. *รายงานสถิติประจำปี 2549* (หน้า 41), โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2549ก, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

3. *รายงานสถิติประจำปี 2550* (หน้า 45), โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550ข, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

ความถี่ในการเข้ามาท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2549-2550 ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่เคยเดินทางมาประเทศไทยแล้วเป็นจำนวน 488,908 คน และ 443,293 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 65.58 และ 59.39 ตามลำดับ มีอัตราการขยายตัวในปี พ.ศ. 2550 ลดลงจากปี พ.ศ. 2549 ร้อยละ 9.33 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 และการก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในขณะที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาประเทศไทยครั้งแรกในปี พ.ศ. 2550 มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2549 ทำให้มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.13 (ดูตาราง 7)

รูปแบบการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว

รูปแบบการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เดินทางมาด้วยบริษัทนำเที่ยว และกลุ่มที่เดินทางมาเอง พบว่า นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร

นิยมเดินทางด้วยตนเองมากกว่าเดินทางมาด้วยบริษัทนำเที่ยว โดยระหว่างปี พ.ศ. 2549-2550 มีนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรเดินทางด้วยตนเอง 614,145 คน และ 617,891 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 82.38 และ 82.78 ตามลำดับ มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.61 และมีนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางกับบริษัทนำเที่ยว 131,380 คน และ 128,531 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.62 และ 17.24 ตามลำดับ มีอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 2.17 (ดูตาราง 7)

วัตถุประสงค์ของการเดินทาง

นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ของการเดินทางที่แตกต่างกันออกไป เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2549-2550 ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ของการเดินทางเพื่อพักผ่อน โดยมีจำนวน 645,660 คน และ 659,096 คน คิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 86.60 และ 88.30 ตามลำดับ รองลงมา คือ เพื่อติดต่อธุรกิจ ประชุม และอื่น ๆ (ดูตาราง 7)

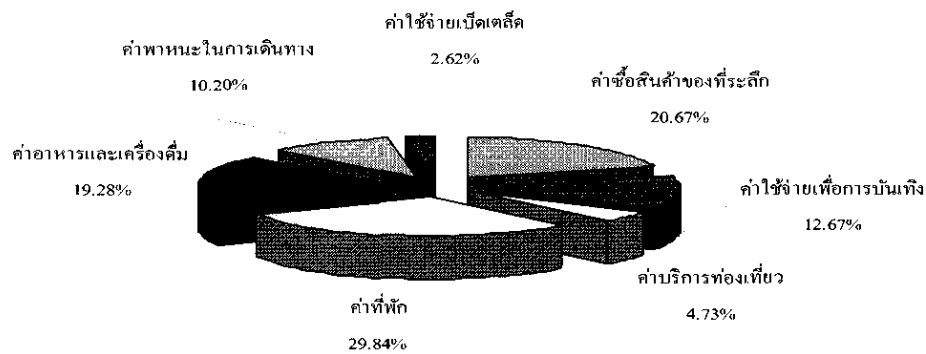
สถานที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร

ลักษณะของสถานที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2549-2550 พบว่า นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรนิยมพักโรงแรมมากที่สุด มีจำนวน 623,884 คน และ 598,867 คน คิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 83.68 และ 80.23 ตามลำดับ (ดูตาราง 7)

รูปแบบการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร

ลักษณะการใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2550 พบว่า มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน เท่ากับ 3,805.59 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าที่พักสูงที่สุด คือ ร้อยละ 293.84 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด รองลงมา คือ ค่าใช้จ่ายประเภทการซื้อสินค้าของที่ระลึกคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.67 ส่วนค่าใช้จ่ายประเภทอื่น ๆ ที่มีการใช้จ่ายมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ ค่าอาหารและเครื่องดื่มร้อยละ 19.28 ค่าใช้จ่ายเพื่อ

การบันเทิงร้อยละ 12.67 ค่าพาหนะในการเดินทางในประเทศไทยร้อยละ 10.20 และ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดร้อยละ 2.62 (ดูภาพ 2)

ภาพ 6 สัดส่วนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามประเภทการใช้จ่าย

ที่มา. จากการคำนวณ

มุมมองของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่มีต่อประเทศไทย

ภาพลักษณ์ด้านบวก

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2548ก, หน้า 44-45) อธิบายว่า ภาพลักษณ์ด้านบวกของประเทศไทยในมุมมองของนักท่องเที่ยว แบ่งได้ดังนี้

ชาวไทยมีอัธยาศัยไมตรี มีความเป็นกันเอง และเต็มใจในการให้บริการ เป็นที่ทราบกันดีในหมู่นักท่องเที่ยวชาวตะวันตกถึงความมีอัธยาศัยไมตรี และความเป็นกันเองของชาวไทยต่อนักท่องเที่ยว ซึ่งไม่จำกัดเฉพาะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเท่านั้น เพราะเป็นนิสัยของประชาชนชาวไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ประเทศไทยมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สวยงาม เหมาะสำหรับการพักผ่อน ซึ่งประเทศไทยมีชื่อเสียงมากในเรื่องของการมาเยือนเพื่ออาบแดด พักผ่อนตามชายทะเล และยังเป็นจุดหมายสำหรับนักท่องเที่ยวในการดำน้ำทั้งน้ำตื้นและน้ำลึก นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีความหลากหลายในด้านสินค้าท่องเที่ยวแบบชายหาด ที่จะตอบรับความต้องการ

ของนักท่องเที่ยวในทุกรูปแบบ ตั้งแต่การพักผ่อนแบบเงียบ ๆ ตามชายหาดที่ไม่มีผู้คนมากนัก จนถึงงานเทศกาลต่าง ๆ แบบขำขัน

อาหารไทย ซึ่งอาหารไทยถือเป็นตัวแทนในการสื่อถึงความเป็นไทย และและ ความแปลกใหม่ที่เป็นเอกลักษณ์ไปยังนักท่องเที่ยว และได้รับการตอบสนองอย่างดีจน ทำให้ร้านอาหารไทยได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

ภาพลักษณ์ด้านลบ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2548ก, หน้า 45-46) อธิบายว่า ภาพลักษณ์ด้านลบของประเทศไทยในมุมมองของนักท่องเที่ยว แบ่งได้ดังนี้

การขายบริการทางเพศ สืบเนื่องจากการเผยแพร่ข่าวของสื่อในสหราชอาณาจักร เกี่ยวกับการขายบริการทางเพศ และการค้ามนุษย์ในประเทศไทย ก่อให้เกิดความรู้สึกทางด้านลบในหมู่ชาวสหราชอาณาจักรกลุ่มที่มีความอนุรักษ์นิยมสูง รวมถึงนักท่องเที่ยว กลุ่มครอบครัวที่เลือกสถานที่ท่องเที่ยวอื่นแทนประเทศไทย เนื่องจากไม่ต้องการให้ ลูกหลานพบเห็นสิ่งไม่ดี ไม่ว่าจะเป็นการเสนอขายบริการอย่างเปิดเผยตามผับหรือสถานที่- บ้านเทิงต่าง ๆ ที่เน้นการขายบริการทางเพศ

การเอาเปรียบนักท่องเที่ยว ประเทศไทยมีชื่อเสียงที่ไม่ดีนักในเรื่องของการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะผู้ขับรถแท็กซี่ รถรับจ้างไม่ประจำทางชนิดต่าง ๆ รวมถึงร้านค้าที่ขายของเกินราคา หรือหลอกขายสินค้าปลอม ซึ่งกฎหมายยังไม่เคร่งครัดพอที่จะจัดการกับการเอาเปรียบนักท่องเที่ยวในลักษณะนี้

นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย

สำหรับนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของประเทศไทย สามารถแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยออกเป็น 5 กลุ่ม ตามพฤติกรรมความต้องการ และความคาดหวังทางการท่องเที่ยว รวมถึงแรงจูงใจในการออกเดินทาง ดังนี้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548ก, หน้า 37-39)

1. กลุ่มผจญภัย (adventurer) มักเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวแบบแบกเป้ที่เดินทางมาด้วยตนเอง จะเน้นการหาประสบการณ์จากการท่องเที่ยว ไม่นั่งในเรือความสะดวกสบายมากนัก และเป็นกลุ่มที่ใช้จ่ายเงินในการท่องเที่ยวต่ำเมื่อเทียบกับนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น ๆ สำหรับสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่ไม่นิยมเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่คนส่วนใหญ่มักไปกัน แต่จะมุ่งแสวงหาสถานที่ ๆ ยังไม่ได้รับความนิยม หรือยังไม่เป็นที่รู้จักเท่าไรนัก เนื่องจากนิยมในความเป็นธรรมชาติ วิถีชีวิตชาวบ้านดั้งเดิม ถึงแม้ว่านักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะมีการใช้จ่ายค่อนข้างต่ำ แต่ก็ยังเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อการกระจายรายได้สู่ระดับรากหญ้า จึงถือเป็นการนำรายได้จากการท่องเที่ยวสู่เศรษฐกิจท้องถิ่นในวงกว้าง

2. กลุ่มนักท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน (comfort seeker) ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนทำงานที่ต้องการมาพักผ่อนในสถานที่เงียบสงบในธรรมชาติที่สวยงาม เป็นการเติมพลังในการกลับไปทำงานต่อ นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่มีรายได้สูง จึงนิยมพักผ่อนในประเทศไทยเป็นเวลานาน และมักเดินทางผ่านทัวร์แพ็คเกจต่าง ๆ ทั้งแบบที่มีมัคคุเทศก์และแบบมาเอง เนื่องจากต้องการประหยัดเวลา และเพื่อหาความสะดวกในการจัดหาที่พัก กิจกรรมส่วนใหญ่ใช้เวลาพักผ่อนในโรงแรม อ่านหนังสือข้างสระน้ำ หรือไปสปา เป็นต้น

3. กลุ่มวัฒนธรรม (cultural emersion) เป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการเรียนรู้ วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของประเทศไทย บางคนต้องการที่จะใช้ชีวิตให้ใกล้เคียงกับชาวไทยมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการลองรับประทานอาหารพื้นเมือง หรือไปอยู่กับชาวบ้านจริง ๆ นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มักให้ความสนใจเป็นพิเศษกับสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่แสดงถึงความเป็นไทย เช่น ดนตรีพื้นเมือง การแสดงพื้นเมือง เป็นต้น

4. กลุ่มความสนใจพิเศษ (special interest group) นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยด้วยเหตุผลพิเศษซึ่งเป็นความชอบส่วนบุคคล เช่น การชมการแข่งขันกีฬา นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จึงมีการปฏิสัมพันธ์กับคนไทยค่อนข้างน้อยกว่ากลุ่มอื่น เนื่องจากสิ่งที่นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ต้องการ คือ ประสบการณ์จากกิจกรรมที่ได้ทำขณะที่มาเยือนประเทศไทย ดังนั้น การที่นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เดินทางกลับมาท่องเที่ยวยัง

ประเทศไทยอีกอาจจะเป็นเรื่องของความประทับใจในความสะดวกสบายที่ได้รับขณะอยู่ที่ประเทศไทย

5. กลุ่มนักท่องเที่ยวแบบ MICE (Meeting, Incentive and Conference) เป็นกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายมากที่สุด เนื่องจากการเดินทางมาเยือนประเทศไทยของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เป็นการเดินทางมาเพื่ออบรม ประชุม หรือสัมมนา โดยมีองค์กรต้นสังกัดรับผิดชอบในเรื่องค่าใช้จ่ายทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นค่าเดินทาง ค่าที่พัก และค่าอาหาร และการเดินทางท่องเที่ยวหลังจากการเสร็จสิ้นเรื่องงานถือเป็นโอกาสสำหรับประเทศไทยจากนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาแนวคิดทางทฤษฎี และการสร้างแบบจำลองเพื่ออธิบายถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534-2550 โดยสมการถดถอยเชิงซ้อน (multiple regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares Method--OLS) ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของแบบจำลองการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย มีแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

$$TOUR_t = \beta_0 + \beta_1 TOUR_{t-1} + \beta_2 EXR_t + \beta_3 GDP_t + \beta_4 POP_t + \beta_5 DUMMY_t$$

โดยกำหนดให้

$TOUR_t$ คือ จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย (หน่วย: คน)

$TOUR_{t-1}$ คือ จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา (หน่วย: คน)

EXR_t คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (หน่วย: บาทต่อปอนด์)

GDP_t คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศสหราชอาณาจักร (หน่วย: ล้านปอนด์)

POP_t คือ จำนวนประชากรของประเทศสหราชอาณาจักร (หน่วย: ล้านคน)

DUMMY_t คือ ตัวแปรหุ่นในปีที่เกิดเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้แก่ เหตุการณ์ธรณีพิบัติ (สึนามิ) การระบาดของโรคไข้หวัดนก การปฏิรูปการปกครอง เหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ระหว่างปี พ.ศ. 2547-2550) ค่า DUMMY_t = 1 และในปีที่ไม่มีเหตุการณ์ปกติในประเทศไทย ค่า DUMMY_t = 0

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยแบบจำลองความสัมพันธ์แสดงด้วยสมการถดถอยเชิงซ้อน ทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธี Ordinary Least Squares มีผลการศึกษาดังนี้

$$\begin{aligned} \text{TOUR} = & 12828637.2 + 0.8049 \text{ TOUR} (-1) + 2622.8926 \text{ EXR} \\ & (4.1763)^{***} \quad (2.9171)^{**} \\ & + 1075.3905 \text{ GDP} - 236590.9185 \text{ POP} + 79997.3371 \text{ DUMMY} \\ & (2.6604)^{**} \quad (-3.2812)^{***} \quad (3.9311)^{***} \end{aligned}$$

R -square = 0.9944

Adjusted R -square = 0.9916

D.W. = 2.5412

F statistic = 355.9080

ตัวเลขในวงเล็บแสดงถึงค่า t statistic

**การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

จากการประมาณค่าสมการถดถอยเชิงเส้น ได้ค่า R^2 เท่ากับ 0.9944 หมายความว่า ปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาในไทยในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา (TOUR_{t-1}) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (EXR_t) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศสหราชอาณาจักร (GDP_t) จำนวนประชากรของประเทศสหราชอาณาจักร (POP_t) และตัวแปรหุ่น (DUMMY_t) สามารถอธิบายการ

เปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย (TOUR) ได้ร้อยละ 99.44 โดยมีค่า F statistics เท่ากับ 355.9080 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ในการทดสอบปัญหา Autocorrelation ใช้วิธี Breusch-Godfrey Serial Correlation LM Test เนื่องจากข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลในช่วงเวลาก่อน ผลปรากฏว่า ค่า Probability Chi-Square เท่ากับ 0.0207 ซึ่งสามารถยอมรับสมมติฐานหลักว่าไม่เกิดปัญหา Autocorrelation ได้ สรุปแบบจำลองนี้ไม่เกิดปัญหา Autocorrelation ในการศึกษาสามารถสรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระได้ดังนี้

จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา มีค่า t statistic เท่ากับ 4.1763 หมายถึง จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา สามารถใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.8049 มีความสัมพันธ์โดยตรงในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย หมายความว่า ถ้าจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้น 1 คน จะมีผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 4.1763 คน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยแปรผันตามจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ มีค่า t statistic เท่ากับ 2.9171 หมายถึง อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สามารถใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 2622.8930 มีความสัมพันธ์โดยตรงในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย หมายความว่า ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้น

1 บาทต่อปอนด์ จะมีผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2622.8930 คน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย แปรผันตามอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศของประเทศสหราชอาณาจักร มีค่า t statistic เท่ากับ 2.6604 หมายถึง มูลค่าผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศของประเทศสหราชอาณาจักร สามารถใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงของของจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 1,075.3910 มีความสัมพันธ์โดยตรงในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย หมายความว่า ผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศของประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้น 1 ล้านปอนด์ จะมีผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 1,075.3910 คน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย แปรผันตามผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศของประเทศสหราชอาณาจักร

จำนวนประชากรของประเทศสหราชอาณาจักร มีค่า t statistic เท่ากับ -3.2817 หมายถึง จำนวนประชากรของประเทศสหราชอาณาจักร สามารถใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงของของจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -236,590.9 มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย หมายความว่า จำนวนประชากรของประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้น 1 ล้านคน จะมีผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง 236,590.9 คน ตรงกันข้ามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า การท่องเที่ยวถือเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยซึ่งผู้บริโภคจะเลือกบริโภคตามรสนิยมของแต่ละคน ดังนั้น ถึงแม้จำนวนประชากรของประเทศสหราชอาณาจักรจะเพิ่มขึ้น ก็ไม่จำเป็นว่าจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยจะต้องเพิ่มขึ้นด้วย

ตัวแปรหุ่น (DUMMY) มีค่า t statistic เท่ากับ 3.9311 หมายถึง ตัวแปรหุ่นสามารถใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงของของจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 79,997.34 มีความสัมพันธ์โดยตรงในทิศทางเดียวกันกับของจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย หมายความว่า เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว ได้แก่ เหตุการณ์ธรณีพิบัติ (สึนามิ) การระบาดของโรคไข้หวัดนก การปฏิรูปการปกครอง เหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในช่วงปี พ.ศ. 2547-2550 จะมีผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง 79,997.34 คน ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ปัจจุบันการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากได้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญกับระบบเศรษฐกิจของประเทศไม่แตกต่างไปจากอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ เนื่องจากสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมากในแต่ละปี นอกจากนี้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากรัฐ ให้เป็นอุตสาหกรรมหลักในการสร้างรายได้ในรูปแบบของเงินตราต่างประเทศที่สำคัญ และยังคงส่งผลเชื่อมโยงไปยังธุรกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงก่อให้เกิดการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค เสริมสร้างการจ้างงานและรายได้ ซึ่งการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเป็นการลดปัญหาการขาดดุลการค้าและดุลการชำระเงิน ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และสามารถช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างต่อเนื่องต่อไป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย เนื่องจากตลาดนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรเป็นตลาดหลักที่สำคัญของประเทศไทย มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามามากที่สุดในกลุ่มภูมิภาคยุโรป และมีอำนาจซื้อสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคเดียวกัน

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาเป็นการวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยเชิงซ้อน (multiple regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares Method--OLS) ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของแบบจำลอง โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534-2550

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยทุกตัวที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งประกอบไปด้วย จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ($TOUR_{t-1}$) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลบาทต่อปอนด์ (EXR_t) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศสหราชอาณาจักร (GDP_t) และตัวแปรหุ่น ($DUMMY_t$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นจำนวนประชากรของประเทศสหราชอาณาจักร (POP_t) ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สรุปได้ดังนี้

จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ($TOUR_{t-1}$) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรเกิดจากการบอกเล่าถึงภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย หรือการที่นักท่องเที่ยวเคยเดินทางมาแล้วเกิดความประทับใจและเดินทางกลับมาอีกครั้ง

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (EXR_t) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรจะได้ประโยชน์จากอัตราแลกเปลี่ยนที่มีค่าสูงขึ้นหรือการเสื่อมค่าของเงินบาท ทำให้ค่าเงินปอนด์ในสายตานักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรมีค่าเพิ่มขึ้นหรือมีอำนาจซื้อเพิ่มขึ้น ส่งผลให้นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศสหราชอาณาจักร (GDP_t) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน ตัวแปรดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงอำนาจซื้อสินค้าหรือการบริโภคการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร ดังนั้น ถ้ามูลค่าผลิตภัณฑ์ภายในประเทศของประเทศสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้มีความต้องการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นด้วย

ตัวแปรหุ่น ($DUMMY_t$) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว ได้แก่ เหตุการณ์ธรรมชาติพิบัติ (สึนามิ) การระบาดของโรค

ใช้หัวหน้า การปฏิรูปการปกครอง เหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในช่วงปี พ.ศ. 2547-2550 จะมีผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

จำนวนประชากรของประเทศสหราชอาณาจักร (POP) โดยปกติควรมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน เพราะเมื่อจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นย่อมจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น แต่ในกรณีนี้กลับไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชากรของประเทศสหราชอาณาจักรมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อย หรือการท่องเที่ยวถือเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยซึ่งผู้บริโภคจะเลือกบริโภคตามรสนิยมของแต่ละคน ดังนั้น ถึงแม้จำนวนประชากรของประเทศสหราชอาณาจักรจะเพิ่มขึ้น ก็ไม่จำเป็นว่าจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยจะต้องเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่า ประเทศไทยควรใช้กลยุทธ์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยให้นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร รวมทั้งนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั่วไป เกิดความประทับใจในการได้เลือกประเทศไทยเป็นเป้าหมายในการท่องเที่ยว ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนจึงต้องมีการวางแผน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น สถานการณ์ท่องเที่ยว สถานที่พักแรม และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร และนักท่องเที่ยวที่มีอัตราเจริญเติบโตอยู่ในขณะนี้ และแนวทางที่ประเทศควรดำเนินการ นอกเหนือจากการเตรียมความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์แล้วยังต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการท่องเที่ยวของประเทศไทยด้วย เช่น กลยุทธ์การส่งเสริมการขาย การประชาสัมพันธ์ และการโฆษณา เป็นต้น

แม้ว่าวัตถุประสงค์หลักของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว คือ การเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว แต่รัฐบาลก็ควรวางแผนที่จะรองรับการเติบโตของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีด้วย เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวอาจก่อให้เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว หากภาครัฐหรือเอกชนต้องการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อแสวงหากำไรเพียงอย่างเดียว แต่ขาดการพัฒนาและอนุรักษ์อย่างจริงจัง ดังนั้น รัฐบาลจึงควรกำหนดแผนเพื่อใช้เป็นนโยบายในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้คงความสวยงามตามธรรมชาติ และเอกลักษณ์เฉพาะตัวให้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ นอกจากนี้รัฐบาลควรการสร้างปัจจัยพื้นฐานทางการท่องเที่ยว และให้ความช่วยเหลือทางการเงิน การลงทุนในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ส่งเสริมกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ รวมทั้งสนับสนุนด้านการวิจัยเพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการวางแผนระยะยาวต่อไป

ภาคผนวก ก
ผลการวิจัย

ตาราง 8

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

Dependent Variable: TOUR

Method: Least Squares

Date: 07/26/09 Time: 12:09

Sample (adjusted): 1992 2007

Included observations: 16 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t Statistic	Prob.
C	12828637	3912019	3.279288	0.0083
TOUR(-1)	0.804882	0.192726	4.176306	0.0019
EXR	2622.893	899.14	2.917113	0.0154
GDP	1075.391	404.2275	2.660359	0.0239
POP	-236590.9	72094.4	-3.281682	0.0083
DUMMY	79997.34	20350.1	3.931054	0.0028
R-squared	0.994412	Mean dependent var		456622.1
Adjusted R-squared	0.991618	SD dependent var		182710.4
SE of regression	16727.78	Akaike info criterion		22.56753
Sum squared resid	2.80E+09	Schwarz criterion		22.85725
Log likelihood	-174.5402	F statistic		355.908
Durbin-Watson stat	2.541199	Prob (F statistic)		0.000000

ที่มา. จากการคำนวณ

ตาราง 9

การทดสอบปัญหา Autocorrelation

Breusch-Godfrey Serial Correlation LM Test:

F-statistic	4.516453	Probability	0.062508
Obs*R-squared	5.346318	Probability	0.020766

Test Equation:

Dependent Variable: RESID

Method: Least Squares

Date: 07/27/09 Time: 11:40

Presample missing value lagged residuals set to zero.

Variable	Coefficient	Std. Error	t Statistic	Prob.
C	-337898.2	3368634	-0.100307	0.9223
TOUR(-1)	-0.008838	0.165823	-0.053299	0.9587
EXR	-1006.901	906.9752	-1.110175	0.2957
GDP	51.16792	348.5245	0.146813	0.8865
POP	6030.048	62076.08	0.097140	0.9247
DUMMY	-9823.467	18103.96	-0.542614	0.6006
RESID(-1)	-0.856493	0.403019	-2.125195	0.0625
R-squared	0.334145	Mean dependent var		-3.02E-10
Adjusted R-squared	-0.109759	SD dependent var		13658.17
SE of regression	14388.21	Akaike info criterion		22.28584
Sum squared resid	1.86E+09	Schwarz criterion		22.62385
Log likelihood	-171.2867	F statistic		0.752742
Durbin-Watson stat	2.000523	Prob (F statistic)		0.623217

ที่มา. จากการคำนวณ

ภาคผนวก ข
ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ

ตาราง 10

ตัวแปรที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

ปี พ.ศ.	TOUR (คน)	EXR (บาทต่อปอนด์)	GDP (ล้านปอนด์)	POP (ล้านคน)	DUMMY
2534	197,608	44.8966	586,150	56.94	0
2535	236,468	44.6207	610,850	57.12	0
2536	249,980	37.8211	642,330	57.31	0
2537	258,209	38.2998	681,330	57.50	0
2538	274,366	39.1159	719,180	57.70	0
2539	286,889	39.3596	762,210	57.90	0
2540	287,664	51.0021	811,070	58.10	0
2541	375,912	67.7479	859,380	58.30	0
2542	425,688	60.7202	902,460	58.49	0
2543	476,387	60.2896	950,420	58.69	0
2544	517,974	63.5907	1,003,300	58.88	0
2545	569,812	64.0989	1,055,790	59.12	0
2546	545,000	67.3466	1,118,250	59.68	0
2547	628,679	73.2497	1,184,300	59.96	1
2548	680,978	72.7129	1,233,980	60.24	1
2549	745,525	69.3176	1,303,920	60.51	1
2550	746,422	68.6030	1,385,120	60.90	1

ที่มา. จาก 1. สถิติการเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550ค, ค้นเมื่อ 11 พฤษภาคม 2552, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_index.php

2. อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์, โดย ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2551, ค้นเมื่อ 11 พฤษภาคม 2552, จาก <http://www.bot.or.th/Thai/Statistics/FinancialMarkets/ExchangeRate/Pages/StatExchangeRate.aspx#>

3. *International financial statistics yearbook* (p. 598), by International Monetary Fund, 2003, Washington, DC: Author.

4. *International financial statistics yearbook* (p. 1,298), by International Monetary Fund, 2007, Washington, DC: Author.

5. รายงานประจำปี 2550 (หน้า 112), โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

ภาคผนวก ค
กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522

มาตรา 9 ให้ ททท. มีอำนาจกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ ตามมาตรา 8 และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ร่วมมือและประสานงานกับส่วนราชการ องค์กร สถาบันนิติบุคคลและเอกชน ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร
2. ส่งเสริม ร่วมมือ หรือดำเนินการในการฝึกอบรมและให้การศึกษาวิชาการต่าง ๆ เพื่อสร้างบุคลากรให้ได้มาตรฐานและเพียงพอในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
3. ส่งเสริมการทัศนศึกษา
4. สำรวจและรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ จากส่วนราชการ องค์กร สถาบันนิติบุคคล และเอกชน ผู้ประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อประโยชน์ในการจัดทำสถิติเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
5. สำรวจ กำหนดพื้นที่และสถานที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่ต้องสงวนไว้เป็นของรัฐและให้อยู่ในความควบคุมดูแลของ ททท. โดยให้จัดทำเป็นพระราชกฤษฎีกา
6. สำรวจ วางแผนและดำเนินการ จัดสร้าง ส่งเสริม อนุรักษ์ พัฒนา บูรณะหรือพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว ตลอดจนทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ
7. ประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเท่าที่จำเป็นรวมถึงการลงทุน หรือร่วมทุนเพื่อเป็นการริเริ่มให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวหรือพัฒนาปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว
8. กู้หรือยืมเงินภายในและภายนอกราชอาณาจักร
9. ให้กู้หรือให้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
10. ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุนหรือร่วมทุนในกิจการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

11. ถือกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ สร้าง ซื่อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง ทำการแลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใดใดเกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักรตลอดจน รับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

12. กระทำกิจกรรมอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์ของ ททท.

บทเฉพาะกาล มาตรา 41 กำหนดให้โอนบรรดากิจการทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และความรับผิดชอบ ตลอดจนบุคลากรขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2502 ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ไปเป็นของ ททท.

หมายเหตุ ในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อจัดตั้งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยขึ้นแทนองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว และให้การท่องเที่ยวได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 กำหนดให้ประธานกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยดำรงตำแหน่งประธานกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ผู้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการและมีกรรมการอื่นซึ่งคณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแต่งตั้งจำนวน 6 คน นอกจากนั้นยังมี นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยยังเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ด้วย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

แม้แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 จะไม่ได้มีข้อความกำหนดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวไว้โดยตรงแต่ประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนวิสาหกิจการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ดังนี้

(มาตรา 76) การส่งเสริมการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ

(มาตรา 78) การกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและการตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เองและการตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปโภคการตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นได้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ

(มาตรา 79) การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน อนุรักษ์ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล รวมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริม บำรุง รักษาและคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดภาวะมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

(มาตรา 83) การดำเนินการให้มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม

(มาตรา 86) การส่งเสริมให้ประชกรวัยทำงานมีงานทำ

(มาตรา 87) การสนับสนุนระบบเศรษฐกิจเสรี โดยอาศัยกลไกตลาดกำกับดูแลให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม คุ้มครองผู้บริโภค และป้องกันการผูกขาด ตัดทอนทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งการยกเลิกและละเว้นการตรากฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ และต้องไม่ประกอบกิจการแข่งขันกับภาคเอกชน เว้นแต่มีความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีการสาธารณูปโภค

การกระจายอำนาจให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้มีการตรวจตรา กฎหมายกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

กำหนดให้เทศบาลเมืองพัทยาและองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตน รวมทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยว การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น การจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่กินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่รวมถึง การคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาป่าไม้ที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดหาสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ การส่งเสริมการท่องเที่ยว การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ ฯลฯ

กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเทศบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัด

นโยบายการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวในภาพรวม

นโยบายการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวในภาพรวม (ภายใต้นโยบายของ นายสุวิทย์ ยอคมณี รัฐมนตรีกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) ประกอบด้วย

1. เน้นการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยว ภายใต้ได้แนวทางการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (sustain tourism)
2. การส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวให้พิจารณาถึงสภาพแวดล้อมและขีดความสามารถในการรองรับ (carrying capacity) ของแหล่งท่องเที่ยวรวมถึง ผลกระทบด้านลบที่อาจเกิดขึ้นในระยะยาวเป็นสำคัญ
3. ใช้บทบาทของ ททท. ผลักดันให้เกิดกระแสการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรท่องเที่ยวในทุกภาคส่วน

4. เน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ecotourism) และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านการตลาดต่างประเทศเน้นการส่งเสริมตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเทศไทยให้กับประเทศต่าง ๆ ผลักดันให้เกิดการแก้ปัญหาทัวริสต์ศูนย์เหรียญ ด้านตลาดในประเทศส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ในกลุ่มเยาวชน โดยเฉพาะในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

5. เน้นการใช้สื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึก ในการรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยวอย่างถูกวิธี ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปลูกฝังค่านิยมและสร้างทัศนคติที่ดีในการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย ให้แก่คนไทยทุกเพศ ทุกวัย และทุกสาขาอาชีพ

กรอบนโยบายของคณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

พ.ศ. 2550-2554

กรอบนโยบายของคณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2550-2554 มีดังนี้

- ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วทุกภูมิภาคของไทย และเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการสร้างงาน และเพิ่มรายได้ให้กับประเทศ
- ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยเติบโตอย่างยั่งยืน โดยเน้นการขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ ทั้งในพื้นที่ใหม่และในตลาดเฉพาะกลุ่ม ภายใต้การสร้างความเข้มแข็งของตราสินค้า (brand) ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง
- ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทย โดยเน้นการประสานงานระหว่างเครือข่ายภาครัฐกับเอกชน กระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวภายในประเทศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และสร้างสรรค์ประโยชน์ทั้งต่อสถาบันครอบครัวและต่อสังคมโดยรวม อันจะนำไปสู่การสร้างและกระตุ้นจิตสำนึกรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเกิดความรักและภาคภูมิใจ

ในเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย

4. ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กระจายตัวสู่แหล่งท่องเที่ยวรองมากขึ้น เพื่อสร้างสมดุลระหว่างพื้นที่ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มและข้ามภูมิภาค

5. ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการทำการตลาดร่วมกัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวทั้งภายในภูมิภาคและภายนอกภูมิภาค อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานร่วมกันอย่างเป็นระบบ และช่วยเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันของภูมิภาคนี้ในตลาดท่องเที่ยวโลก

6. มุ่งพัฒนาองค์กร ระบบการบริหารจัดการ และเสริมสร้างบุคลากรให้มีทักษะและขีดความสามารถทางการตลาดท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการขับเคลื่อน (driving force) ที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน และมีศักยภาพทางการแข่งขันขององค์กรในบทบาทเชิงวิชาการและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการตลาด

7. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว (e-Tourism) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ประเทศไทย และเสริมสร้างศักยภาพในการส่งเสริมการตลาดผ่านสื่อสารสนเทศ

ภาคผนวก ง

ข้อมูลทั่วไปของประเทศสหราชอาณาจักร

ข้อมูลทั่วไปของประเทศสหราชอาณาจักร

ประเทศสหราชอาณาจักร (United Kingdom) หรือที่รู้จักกันดีในนามของประเทศอังกฤษ เป็นดินแดนที่มีภูมิประเทศสวยงาม เป็นประเทศที่มีความเจริญทางด้านอุตสาหกรรม การศึกษา เป็นเมืองแห่งประวัติศาสตร์ ศูนย์รวมแหล่งวัฒนธรรม และเทคโนโลยี พื้นที่ของประเทศสหราชอาณาจักร (United Kingdom) ประกอบไปด้วยพื้นที่เกาะ 2 ส่วนใหญ่ คือ เกาะใหญ่ (Great Britain) ซึ่งหมายถึง เกาะใหญ่ของอังกฤษ ที่รวมอาณาเขตของอังกฤษ (England) เวลส์ (Wales) และสก็อตแลนด์ (Scotland) ไว้ด้วยกัน และเกาะไอร์แลนด์เหนือ (Northern Ireland) พื้นที่โดยรวมของประเทศประมาณ 240,000 ตารางกิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศของประเทศสหราชอาณาจักร เป็นประเทศที่มีอากาศเปลี่ยนแปลงมาก จัดอยู่ในประเภทค่อนข้างหนาว มีความชื้นสูง เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นเกาะ มีกระแสลมอุ่น และน้ำเย็นไหลผ่าน ทำให้เกิดหมอกหนาแน่นปกคลุม ในบางครั้งอากาศทางตอนเหนือจะสูงกว่าอากาศทางตอนใต้ และจะมีฝนตกทางภาคตะวันตกมากกว่าทางภาคตะวันออก อุณหภูมิโดยเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนมกราคม ประมาณ 5 องศาเซลเซียส และสูงสุดในเดือนกรกฎาคม ประมาณ 18 องศาเซลเซียส ซึ่งฤดูกาลมีทั้งหมด 4 ฤดู คือ

1. ฤดูใบไม้ผลิ (spring) เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อากาศจะเปลี่ยนแปลงบ่อยมากบางวันอากาศอบอุ่น มีแสงแดดจัดในตอนเช้า และเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว เป็นหนาวเย็นหรือ ฝนตกในช่วงบ่าย

2. ฤดูร้อน (summer) เดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม อากาศ ส่วนใหญ่จะอบอุ่น และแสงแดดจัดจ้า

3. ฤดูใบไม้ร่วง (autumn) เดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน อากาศจะเย็นขึ้นเรื่อย ๆ ใบไม้เริ่มเปลี่ยนสีสวยงามและร่วงหล่น

4. ฤดูหนาว (winter) เดือนธันวาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ อากาศช่วงนี้ จะหนาวมากที่สุด มีหิมะตกในบางพื้นที่ กลางคืนจะยาวกว่า กลางวันและมืดเร็วกว่าปกติ

ประเทศสหราชอาณาจักร ประกอบด้วยชนชาติอังกฤษ สก็อต เวลส์ ไอร์แลนด์ และประชากรจากประเทศในเครือจักรภพอังกฤษ ได้แก่ อินเดีย ศรีลังกา บังกลาเทศ ประเทศ

ในวันออกกลาง แอฟริกา และจีน ประชากรกระจายอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของประเทศ ประชากรทั้งประเทศพูดภาษาอังกฤษ แต่จะมีสำเนียงแตกต่างกันไปตามถิ่นที่อยู่อาศัย ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวคริสเตียน (71 เปอร์เซ็นต์) แต่ก็มีผู้นับถือศาสนาอื่นด้วย อาทิ ศาสนาพุทธ ฮินดู ยิว อิสลาม และซิกข์ ซึ่งก็ได้รับอิสระในการนับถือศาสนาของตน ประมาณ 23 เปอร์เซ็นต์ของผู้คนในสหราชอาณาจักรเป็นผู้ไม่มีการนับถือศาสนา มีระบอบการปกครองแบบราชาธิปไตย ภายใต้รัฐธรรมนูญโดยพระมหากษัตริย์ ทรงใช้อำนาจอธิปไตยผ่านคณะรัฐมนตรีซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าคณะรัฐบาล

เมืองสำคัญ

ลอนดอน (London) เมืองหลวงของสหราชอาณาจักร และเป็นเมืองหลวงที่ใหญ่ที่สุดในโลก เป็นเมืองศูนย์กลางทางวัฒนธรรมและประเพณีที่เคร่งครัด และได้ชื่อว่าเป็นเมืองทางด้านการศึกษาและการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ โดยมีสถานที่ที่น่าสนใจ อาทิ เช่น รัฐสภา หอนาฬิกาบิกเบน ทราฟัลการ์สแควร์ พระราชวังบักกิงแฮม และหอคอยลอนดอน นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์กลางของแหล่งช้อปปิ้งชั้นนำ อาทิ ห้างแฮร์รอด และมาร์คแอนด์ สเปเนเซอร์ และแหล่งบันเทิงยามค่ำคินยามัน โซโฮ เป็นต้น

เคมบริดจ์ (Cambridge) เมืองเคมบริดจ์ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของกรุงลอนดอน เป็นเมืองที่มีชื่อเสียงทางด้านประวัติศาสตร์ และสถาปัตยกรรม อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางทางด้านวัฒนธรรมที่สำคัญ และเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์อีกด้วย

ออกฟอร์ด (Oxford) เมืองออกฟอร์ด ตั้งอยู่ห่างจากกรุงลอนดอนทางตะวันตกเฉียงเหนือประมาณ 80 กิโลเมตร เป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนและเป็นเมืองที่เกี่ยวข้องกับศาสนา แวดล้อมไปด้วยทุ่งกว้างใหญ่และทิวเขา อีกทั้งยังมีพิพิธภัณฑ์และหอศิลป์กรรม ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมที่คงความงดงามตามแบบฉบับของอังกฤษหลายแห่งด้วยกัน

แคนเทอร์เบอรี (Canterberry) เป็นเมืองที่มีความสวยงาม มีโบสถ์ที่มีความสำคัญและเก่าแก่ที่สุดในอังกฤษ อยู่ห่างจากกรุงลอนดอนทางตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 95 กิโลเมตร

บริสโทล (Bristol) ตั้งอยู่ห่างจากกรุงลอนดอนทางตะวันตกประมาณ 190 กิโลเมตร เป็นเมืองแห่งประวัติศาสตร์ และเป็นเมืองที่ใหญ่ที่สุดในเขตตะวันตกของประเทศอังกฤษ

มีสะพานแขวนที่สวยงามชื่อบรูเนล

บอร์นมัธ (Bournemouth) เป็นเมืองชายทะเลที่มีชื่อเสียง เป็นเมืองที่มีทิวทัศน์ที่สวยงามและมีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย ใช้เวลาเดินทางจากกรุงลอนดอนทางรถไฟประมาณ 2 ชั่วโมง

บาธ (Bath) เป็นเมืองตากอากาศที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งที่มีมาตั้งแต่สมัยอาณาจักรโรมันโบราณ อยู่ห่างจากกรุงลอนดอนประมาณ 160 กิโลเมตร ตั้งอยู่ในทุ่งหญ้าเอออนที่เขียวชอุ่ม และมีบ่อน้ำพุร้อนสำหรับอาบน้ำแร่ด้วย

เบอร์มิงแฮม (Birmingham) เป็นเมืองที่แวดล้อมไปด้วยประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอังกฤษ มีชื่อเสียงในการผลิตเครื่องคัมและอาหาร เช่น ช็อกโกแลตช็อก Cadbury รวมทั้งเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยเบอร์มิงแฮมและมหาวิทยาลัยแอสตัน

แมนเชสเตอร์ (Manchester) ตั้งอยู่ใจกลางของประเทศทางตอนเหนือ เป็นเมืองอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และมีชื่อเสียงมากทางด้านวิวัฒนาการทางดนตรีและการละคร อีกทั้งยังเป็นที่ตั้งของสโมสรฟุตบอลที่เรารู้จักกันดี คือ ทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด (Manchester United)

ไบรท์ตันและโฮบวู้ (Brighton & Hove) เมืองทั้ง 2 นี้ เป็นเมืองที่พักรักษาตัวขนาดกลาง ตั้งอยู่ทางชายฝั่งทางตอนใต้ของกรุงลอนดอน เป็นเมืองที่รวบรวมทั้งวัฒนธรรมและแหล่งบันเทิงต่าง ๆ เอาไว้ด้วยกัน และเป็นสถานที่พักผ่อนในวันหยุดสุดสัปดาห์ของชาวอังกฤษ

สภาพเศรษฐกิจ

สหราชอาณาจักรเป็นประเทศที่มีอิทธิพลในด้านการค้าและเป็นศูนย์กลางทางการเงิน เศรษฐกรรมนับเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญและประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูง พลังงานพื้นฐาน อาทิ ถ่านหินและน้ำมันนับเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ แต่การบริการ อาทิ การธนาคารและธุรกิจการประกันภัยก็นับเป็นส่วนสำคัญของเศรษฐกิจของอังกฤษเช่นกัน

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2542). รายงานประจำปี 2542. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2547). สรุปสถานการณ์การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ประจำปี 2547. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2548ก). โครงการบูรณาการตลาดนักท่องเที่ยวหลัก: ตลาดนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2548ข). สรุปสถานการณ์การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ประจำปี 2548. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2549ก). รายงานสถิติประจำปี 2549. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2549ข). สรุปสถานการณ์การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ประจำปี 2549. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2550ก). รายงานประจำปี 2550. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2550ข). รายงานสถิติประจำปี 2550. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2550ค). สถิติการเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ. ค้นเมื่อ 11 พฤษภาคม 2552, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_index.php
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2550ง). สรุปสถานการณ์การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ประจำปี 2550. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2550จ). *International Tourist Arrivals to Thailand 2007*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2552). ประวัติการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ. ค้นเมื่อ 11 พฤษภาคม 2552, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_download.php?Rpt=ita53

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). *การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว*. ค้นเมื่อ 11 พฤษภาคม 2552, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tex.php
- จรรยา เปรมศิลป์. (2543). การท่องเที่ยว กลไกฟื้นฟูเศรษฐกิจ. *รายงานเศรษฐกิจรายเดือน*, 40(5), 35-47.
- ฉลองศรี พิมลสมพงษ์. (2542). *การวางแผนและพัฒนาลาดการท่องเที่ยว*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉัตรชัย ปานเฟื่อง. (2543). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2551). *อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์*. ค้นเมื่อ 11 กันยายน 2551, จาก <http://www.bot.or.th/Thai/Statistics/FinancialMarkets/ExchangeRate/Pages/StatExchangeRate.aspx#>
- ชนศักดิ์ ยุตยาจาร. (2547). *ปัจจัยกำหนดปริมาณนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออก*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นราทิพย์ ชุตินวงศ์. (2546). *ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุสรุ กลิ่นภู. (2546). *การศึกษาตัวแปรที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- พรทิพย์ อีสริยานนท์. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทย: กรณีศึกษานักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและประเทศญี่ปุ่น*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เพ็ญแข สิริวรรณ. (2544). *การสำรวจค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวปี 2544*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. (2549). *เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สิทธิศักดิ์ ชุณหรั้งโรจน์. (2546). *การศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์. (2552). *สินค้าส่งออกสำคัญ 10 รายการแรกของประเทศไทย ปี 2547-2550*. ค้นเมื่อ 11 พฤษภาคม 2552, จาก http://www2.ops3.moc.go.th/export/export_topn_5y/report.asp
- เอกวัฒน์ เชนสกุล. (2550). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมายังประเทศไทย: กรณีศึกษานักท่องเที่ยวเกาหลีใต้ และญี่ปุ่น*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- International Monetary Fund. (2003). *International financial statistics yearbook*. Washington, DC: Author.
- International Monetary Fund. (2007). *International financial statistics yearbook*. Washington, DC: Author.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวศรีสกุล พวงทองทิพย์
วัน เดือน ปีเกิด	28 พฤศจิกายน 2524
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2542 สำเร็จปริญญาตรีเศรษฐศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2545
ตำแหน่งหน้าที่ การงานปัจจุบัน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ท. 3 คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง